

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGSKOLAN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN 27 AUGUSTI 1911.

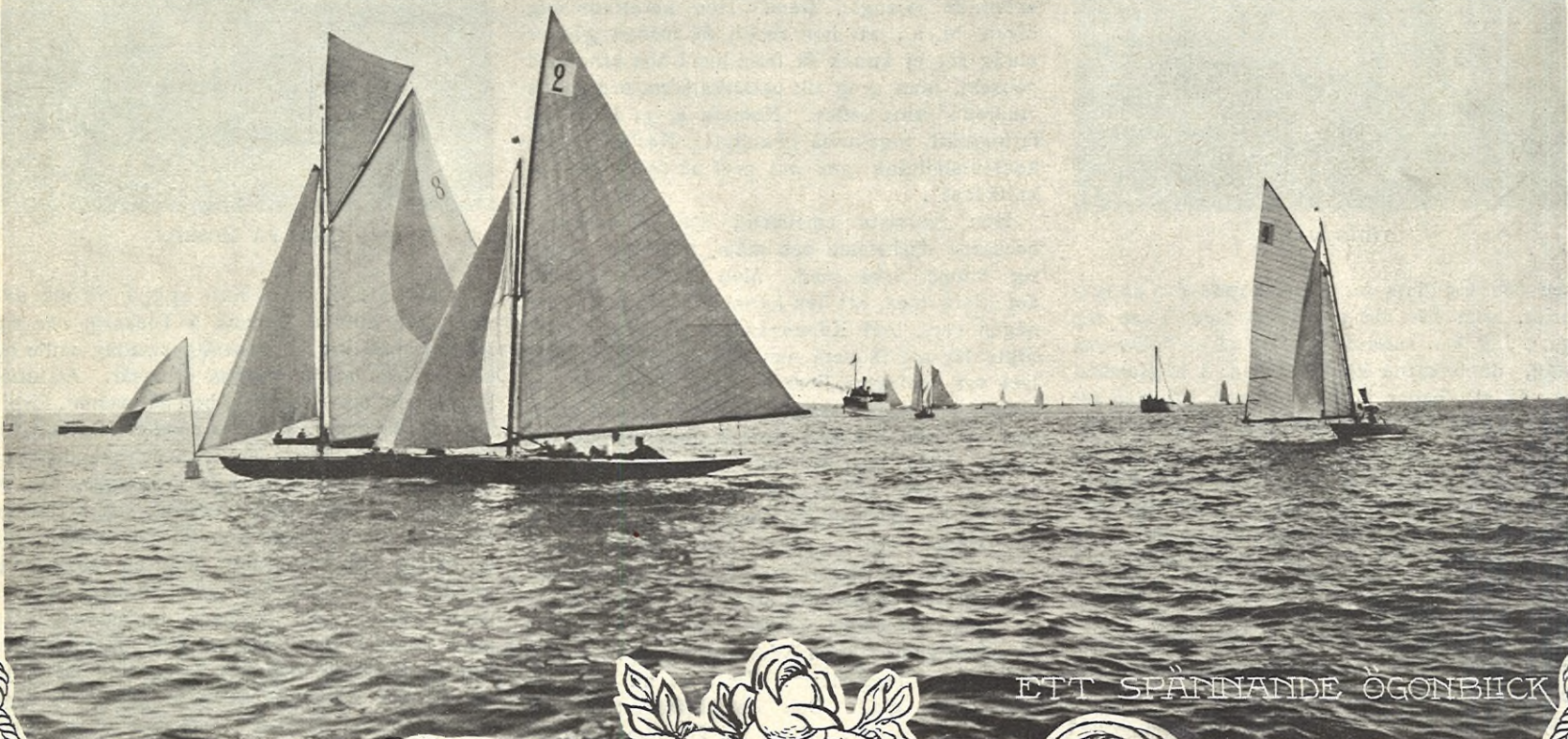
HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE

JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Kampen om Entonnarpokalen

ETT SPÄNNANDE ÖGONBlick

INGEN SPORTTÄFLINGSPOKAL torde inom fack-kretsar äga större internationell ryktbarhet än den segeltrofé, som går under namnet Entonnarpokalen och om hvilket vandringspris ej mindre än åtta nationer i dessa dagar täfla i Göteborgs skärgård. 1899 och 1900 vanns pokalen af Frankrike, 1901 och 1902 af England, 1903 och 1906 återigen af Frankrike, 1907—1909 af Tyskland och 1910 af Sverige (hr Edvard Ohlsson med Agnes II), vid den stora internationella täflan i Kiel.

Man kan däraf förstå, att de nu pågående täflingarna utanför Göteborg följas med spändt intresse af hela den europeiska segelvärlden.

Den här gången tog en tysk båt, "Wind-

spiel", från början ledningen, följt af engelsmannen "Gypætos" som andra båt. Dessa båda yachter visade sig såväl i hård som mellanhård vind ligga betydligt

öfver sina konkurren-ter.

Söndagsmorgonen bjöd emellertid på nya chanser — en svag sydlig vind, hvarigenom lättvindsbåtarna kommo mera i förgrunden. Vår bild framställer det spännande ögonblicket då Agnes II (längst till vänster) och Windspiel passera målpricken å Hakefjärden utanför Göteborg. Då detta skrives, är ännu oafgjordt, hvilket land som kommer att hemföra det slutliga segerpriset, men under söndagens och måndagens seglingar har den danska båten Nurdeg afgått som vinnare.

Olga Rinman foto.

WETTER

DIREKT

En skånsk målarinna.

NÅGON MIL norr om staden vid Rönneå, Engelholm, ligger vid västkustbanan en station, Förslöf. Stiger man af tåget här och färdas ett stycke väg utmed och uppåt Hallandsåsen, skall man strax vid vägen påträffa ett gammalt vackert landställe, Tockarp. Stället intresserar oss, alldenstund det var här vår målarinna för första gången skådade dagens ljus, och där hon sedan, då studierorna till utlandet ej upptagit hennes tid, left och målat.

Och för en blifvande konstnär kan knappast tänkas en mera idealisk födelseort. Här behöfver man sannerligen ej jaga efter motiv. De erbjuda sig utan möda, förrådet synes verkligen vara outtömligt!

Skåne, rikt på natursköna platser — här nere finnes verkligen något mera än blott "slättens poesi"! — torde och ha svårt att uppvisa något, som i färging och säregen natur kan jämföras med trakterna på Hallands-

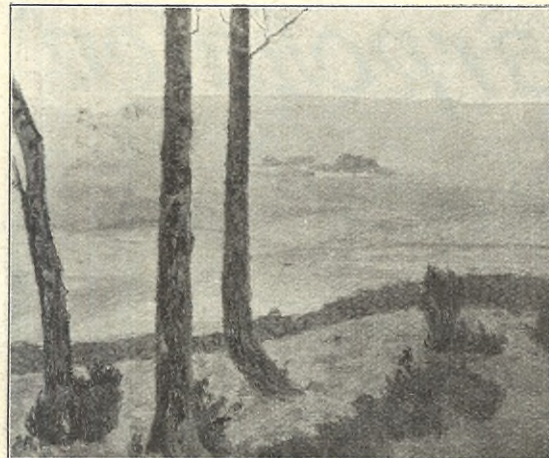

AGNES WIESLANDER.

utveckling. Det är ock denne genialiske lärare, till hvilken flera andra duktiga svenska målare stå i så stor tacksamhetsskuld, fröken W. tackar för de djupaste intrycken, som kommit hennes konst till godo. Nu bryter hon med det gamla

och konstnärinnan efter 1906 synes vara af annat kynne än den vi lärt känna från föregående år. Nu börjar hon använda de raska penseldragen, målningssättet växer i bredd, blir ej sällan skissartadt. Hon får äfven ett finare öga för färgernas valörer.

Hvad målar hon nu? Nästan uteslutande landskap; och då är det mest grästämmningar, hon synes älska. Sommar och sol stråla dock äfven stundom öfver hennes dukar. Figurmålningar hade hon däremot aldrig utställt och i skissboken är deras antal ej heller stort. Orsaken erkänner hon själf beredvilligt: hon saknar tillräcklig säkerhet i teckning. Men hon har ej uppgifvit hoppet om, att den skall komma.

TIDIG VÅR.

åsen och vid dess fot. Bedårande äro de scenerier, som här vid alla årets tider tjusa ens öga. Jag har vandrat där, då våren håller sitt intåg, då bokarna klädas gröna; i högsommaren, då allt badar i ljus och man i fjärran ser Kullabergets blånande konturer på andra sidan Skelderviken, som nu ligger där och glänser som en sköld af guld; under hösten, då bladen bli gula och falla och de egendomliga blå dagrarna insvepa allt i sina fina slöjor. Jag har sett åsen äfven i dess högtidsdräkt, vid vintertiden, då snön klädt marken hvit och hvilat tung på bokträdens grenar. Men man söker sig gärna dit äfven då. Ty häruppe slår en tillmötes något af den eviga ro, som endast de höga utsikterna kunna erbjuda.

Och nedanför ligger Skånelandet och drömer!

Här har Agnes Wieslander vuxit upp, och att

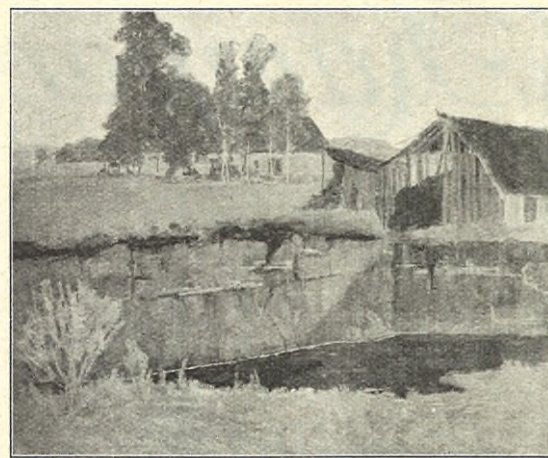

HÖST.

det för ett för naturens skönhet så känsligt sinne som hennes tidigt kändes som en nödvändighet att i färg tolka de syner, som här dagligen fröjdade hennes öga, är ju då ej underligt. Vid ett besök, jag i början af denna sommar gjorde i målariinnans hem, visade hon mig flera alster från dessa hennes tidigaste konstnärår. Där fanns en hel del ganska hjälplösa saker, men under många penseldrag skimrade talangen fram. Hon berättade mig äfven bl. a., att hon redan då många gånger ansåg sig ej kunna få fram hvad hon ville med penseln, utan grep till palettknifven, och delvis "murade" sina taflor. Numera är ju detta förfaringssätt ingalunda ovanligt! Nästan hvarje konstutställning ger oss prof på dylik "palettknifkonst".

Hon fortsatte emellertid att gå ensam i backarna därhemma och måla, hvad hon ansåg sig kunna orka med. Men då hon kom på det klara med, att hon härmed ej skulle komma någon vart, blef Köpenhamn den ort, hon uppsökte för att få veta, om hon dugde till något. Det var professor Foss — målariinnan omtalar honom ännu med största tacksamhet och vördnad — som här fick hennes undervisning om hand, 1897 kom hon dit. Foss var dock en man af den gamla skolan, en konstnär, för hvilken det kärleksfulla studiet och utförandet af detaljen ofta betydde mera än det att i konstverket få fram en kraftig helhetsverkan. Hon målade gipser och penslade ut sina dukar — mest interiörer — med en nästan pinsam omständlighet. Frkn W. visade mig flera prof på detta "finpensleri". De göra nu sannerligen ingen glad. Och de tillfredsställde ej henne själf heller. Efter tre år söker hon sig till Paris, återvänder hem och arbetar sedan någon tid för Wilhelmsson i Göteborg. Vi ha en tafla från denna tid, "Marskväll" (1903). Ännu så sent märker man det ödesdigra inflytandet af de tre åren i Köpenhamn. Hon har ej kunnat frigöra sig från Foss' idéer om det fina, glatta målningssättet: allt skall göras med spetsig pensel och färgerna måste med stor omsorg arbetas in i hvarandra. Då kom för henne en tid af misströstan. Inte var det detta målningssätt, som tilltalade henne, som afgudade framför allt färgen och som, innan någon lärare var funnen, målade taflor med — palettknifven!

Resan till Tyskland blir då vändpunkten. 1906 och 1908 infaller vistelsen i Dachau och Stuttgart, och nu kände hon, att hon kommit på rätt väg. Under professor Hölzels i Dachau ledning utbildade hon där det målningssätt, som karakteriserar det sista skedet i hennes

SOL PÅ MOSSEN.

I den ateljé, hon fått byggd åt sig efter sitt eget hufvud hemma i Tockarp, har med tiden samlat sig en anseelig samling taflor och skisser från många tragna arbetsår. Att utförligare tala om de dukar, hon här samlat, förbjuder oss utrymmet. De bära emellertid alla vittne om en samvetsgrann sträfvan och ständiga strider för vinnande af nya eröfringar, nya uttrycksätt. Hon har förälskat sig i Dachaus fallfärdiga arkitektur, hon för oss omkring där en "tidig sommarmorgon" eller en vacker "vårkväll", hon målar Stuttgarts vinberg, stadens gamla slott och Dachaus torfmossar. Men mest älskar hon motiven från Hallandsåsen, från hembygden, och det är också i dessa jag anser, att Agnes Wieslander gifvit oss något af det bästa, skånska landskapskonst hittills frambragt.

Hennes lott kan ju också anses ganska lycklig.

BRITTSOMMAR.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 8.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.25
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Lösnr	» 0.12	Lösnr	» 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsg. 43.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646. A. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 8660. A. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. A. 195.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 9859. Allm. 4304

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser
30 öre & textside.	debiteras 50 öre med
20 % förhöjning & särskild begärd plats.	20 % förhöjning & särskild begärd plats.

Kungabesöket i Östersund.

DE PARADERANDE TRUPPERNA HÄLSAS AF KONUNGEN. I ENTRÉN TILL VESTIBULEN SYNES DROTNINGEN. ATELJÉ ELIN ROSDAHL, ÖSTERSUND.

Hennes studier följas med deltagande intresse af det vördnadsvärda föräldrparet på Tockarp. Dessa två hennes närmaste "beskyddare" voro rent af värda ett eget kapitel — både modern, denna älskvärda gamla dam, som med vaket öga följer dagens händelser och som trots sina gråa hår på sista tiden lärt sig esperanto och deltagit i utländska esperantokongresser, och den reslige husfadern, häradschef Wieselander, som bär sina 80 år med heder och lätthet och ännu är traktens mångbetrodde man, högt aktad i vida kretsar. De båda förena i sig, synes mig, de bästa egenskaper, vi äro vana att framhålla som betecknande för den gamla, goda tiden.

Jag nämnde nyss, att köparna aldrig trängts framför Agnes Wieslanders taflor. Ingen har stött i basun för henne, och själf har hon ej förstått att göra det. Nu är det ju så, att fröken W. ej är i för starkt beroende af köparnes välvilja — lyckligtvis! Men ibland, när jag begrundat det ogenomträngliga oförstående, som mött många, särskildt skånska, duktiga målare, jag mött, har lika ofta en tafla af Agnes Wieslander kommit mig i tankarna. Hon kallar den "Afton i skogen". Hon för oss in i den skånska bokskogen, när det lider mot afton. Vi kunna ännu se långt in bland träden. Men ingen ljusstråle möter oss och svärmodet suckar i grenarna. Den taflan ter sig för mig som en symbol för mången sträfvande konstnårs lif. I mörker får han vandra, och tystnaden följer honom. Borde det ej

DERAS MAJESTÄTER konungen och drottningen gjorde den 15 dennes ett besök i Östersund. De kungliga, som nämnda dag anlände med extratåg kl. 9 på morgonen, mottogos å järnvägsstationen af landshöfding Widén och generalmajor J. G. F. Wrangel jämte damer samt af de uppvaktande staterna och kårerna, landsstaten, magistraten, stadsfullmäktige, chefkårerna m. fl. Borgmästare I. von Stapelmohr frambar i ett kort tal stadens tack och välkomsthälsning till deras majestäter samt utbragte ett lefve för gästerna. Sedan kungssången härpå unisont afsjungits, presenterades de uppvaktande för kungaparet.

Efter intagen frukost å länsresidenset, hvarest de kungliga hyllades af blomsterbarn med blommor och kungssången, besökte konungen Jämtlands fältjägerregemente och Norrlands artilleriregemente samt därefter i sällskap med drottningen den märkliga utställningen af gammal kyrklig konst från länet. Det var isynnerhet drottningen, som här visade sitt stora intresse och besöket utsträcktes därför till när-

kännas som en glädje för dem, som därtill äro i tillfälle, att mer, än hvad hittills skett, skänka någon uppmuntran åt de tysta i landen, att sprida en stråle ljus öfver deras sträfvan, som tänka så högt om sin konst, att de ej kunna förmå sig att drifva den som affär?

ADOLF ANDERBERG.

mare en timmes tid. Med kand. Festin som ciceron började man i det s. k. Medeltidsrummet. Här fästes särskild uppmärksamhet vid utställningens pärlor: Ovikens altarskåp och S:ta Annabilden från Mattmar. Som ett exempel på drottningens kännarblick må nämnas att hon, genast hon fick syn på S:t Olofsbilden från Åre, utbrast: "Den har ju i stället för sin förlorade krona fått en Karl XII:s hatt" — något som äfven alldeles stämmer med verkligheten.

Platser, som under dagens lopp vidare besöktes, voro länets tuberkulosanstalt Solliden, länslasarettet, hemslöjdsföreningen, Jämtslöjds utställning m. fl. Äfven denna utställning jämte en specialutställning af möbler och dekorationer med möbelritare C. Paulsson och P. Jonze som utställare, båda jämtlänningar, tilldrog sig de kungligas synnerliga uppmärksamhet.

Konungen afreste med extratåg kl. 3 på middagen å sin jaktfärd till Medstugan och drottningen med ord. aftontåget kl. 6:33 till Stockholm.

Kungaparet uppvaktades, drottningen af sin statsfru generalskan Agnes Rosenblad, f. Weidenhielm, öfverkammarherren general C. L. M. Rosenblad och kabinettskammarherren greve Christer Bonde och konungen af sin adjutant major C. A. Hallenborg samt löjtnant E. Boström.

R. F—N.

KLÄDNINGAR

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

som äro fläckiga eller nedsmutsade kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Priset härför är lägst Kr. 3.- per klädning. Det är dock ej likgiltigt till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt Kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Ur kvinnans historia.

Femina ante portas!

(Forts. och slut.)

HVAD FOLK HADE på sig, hvad de åt och drack, hvad de hade för sorts möbler och hur mycket deras hästar kostade, allt detta var frågor, som nu för första gången fingo den vikt, de sedan bibehållit. Den amerikanska författarinnan nämner icke Newyork och Chicago, men det är omöjligt att undgå den oerhört slående parallellen mellan dessa båda städers och Roms förnäma värld. Mannen betalade, hustrun lärde sig att kåsera om de skatter han köpte. Mannen styrde provinser och blef omätligt rik, hustrun lärde sig grekiska och studerade filosofi och historia. I motsats mot amerikanerne, som så vidt jag kunnat märka aldrig tycka illa vara, att deras hustrur äro för "lärd" — jag bör kanske uttryckligen betona, att den amerikanska societetsdamen ofta är lika grundlig i sin intellektuella utbildning som hon är en skicklig ryttarinna, uthållig simmerska och oöfverträfflig lefvande ädelstensmonter — kunde romarne inte fördrå damernas vittra böjelser. De voro ju inte belättna med mindre än att de sades vara belästa och djuptänkta, ja, att de skrefvo dikter som Sapfo. Juvenalis klagar öfver, hur han "hatar kvinnor, som ideligen fråga, om det är i öfverensstämmelse med Palæmons grammatiska regler", och som ideligen märka ord, om man talar litet slarfvigt. Då är tydligen Plinius lycklig, ty han säger om sin goda Calpurnia, att hon inte visste något roligare än att läsa och åter läsa sin mans skrifter, och att kärleken var hennes ende läromästare.

Gjorde sig alltså romarinnan alltid gällande, fick hon sin rikliga andel i maktens sötma (eller äckel) och täflade hon slutligen med Sapfo och filosoferna, så är hon icke desto mindre både som skapande och uppträdande mest märkbar på grund af sin frånvaro i den romerska litteraturen. Vergilius har visserligen ett äfventyr mellan Aeneas och Dido att förtälja, men hvad betyder denna underligt enstaka kärlekshistoria, där en kartagiska är hjältinnan? Romaren kunde möjligen svärma för den gamla tidens dygdiga mätro, men aldrig för kvinnan. "Den nya kvinnan" gjorde, som vi sågo, Juvenalis lika nervös, som "fruntimren" irriterade Cato trehundra år tidigare. "Ciceros anfall på Clodia, Catullus' samtida kärlek och hat, Martialis' dystra epigram äro de mäktigaste uttryck, som romaren visste för sina känslor mot kvinnan. Hon satte icke hans inbillning i rörelse, och i det praktiska lifvet kom hon bara oro åstad. Roms författare ha gjort lika mycket för att nedsätta den romerska kvinnan, som franska romanförfattare ha gjort för att nedsätta den franska kvinnan."

Någon "kvinnorörelse" förekom aldrig i Rom, därtill saknades alltför mycket solidaritetsförsättningar mellan de olika sociala kasternas kvinnor, eller man skulle kunna säga, därtill saknades alltför mycket andra kvinnor än de, som tillhörde varieteteten societetskvinnan, the lady. Hortensia, den store Hortensius' dotter, gjorde sig visserligen till tolk för den kvinnliga deputation, som haft den oerhörda djärfheten att tvinga sig fram till triumvirernas tribunal på Forum, med det påståendet att beskattning utan representation är tyranni: "Ni ha beröfvat oss fäder och söner, män och bröder... Om ni nu beröfva oss vår egendom också, så beröfva ni oss den sista möjligheten att lefva efter vårt stånd... Hvarför skola vi betala skatter, när vi inte ha någon andel i den heder, den makt, den statskonst, om hvilken ni kämpa? 'Emedan vi ha krig,' säga

SÅNGERNA OM HEMMET Af Oscar Stjerne.
XII. BARNDOMSPARADISET.

EN GÅNG, min vän, vi ägde dock Edens gröna träd och susande lunder. Minns du ej än den blommiga ledens dagglans i jublande morgonstunder?

Minns du ej än, hur små fötterna ilade barfotalätt öfver tufvor och stenar slingrande skogsstig, där solljuset silade ned mellan granarnas skäggiga grenar?

Fritt hvart man ville man ströfvade yster, ingen gick vilse i hemgårdsskogen. Hvarje träd var en bror eller syster, hvarje klipphäll en gammal förtrogen.

Stortall'n däroppe på åsen du minns väl? Skaror på åtta och tio, ja flera kunde han ta i sitt grenhågn. Det finns väl inte hans like i landet numera.

Mulnade himmelen stundom, vi brukade söka oss tillflykt hos gammalfuren, trygga som fåglar i nästet, och hukade fågellik hop under ovädersskuren.

Paradisgift mild var hemkända jorden: bråtarnas backar och mossarnas tufvor bjödo vid vildblomstersirade borden lingon och hjortron och blåbärsdrufvor.

Gifmilda björkarna skänkte om våren sötaste saf ur de borrade hålen. Källan därinne i skuggsvala snåren gaf sin kristalldryck ur näfverskålen.

Barrträdets kåda, som hårdnande lakade ned efter stammen i guldgula ränder, doftade vildmark, och namnam den smakade, tuggad af friska och glupska små tänder.

Vänner vi voro med krypen och djuren. Självaste ekorr'n, den skygga och näpna, svansyfvig, blankögd på grenen i furen lekte för barnen, som stirrade häpna.

Klart genom hultet ljöd klang från en skälla: hemgårdens kossor därnere på liden råmande nalkades, fromma och snälla. Fågelsång ljöd öfver paradisfriden.

Synden och sorgen och ångern och smärtan, allt som är ondt och grymt fördrifvet — gladt och oskyldigt i unga hjärtan blommade morgonen, våren, lifvet.

*

Långt sedan dess ifrån fädernetjällen hafva vi vandrat på stigar tunga; ljuft dock för lyssnande hjärtat i kvällen barndomens paradisfåglar sjunga.

Uppgif lifvidd (under armarna), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna och eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Blusliff 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsesskiädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellarin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisitio åtföljd af likvid insändes till

Mästorsamuelsg. 45 B, Stockholm.

Mönsteraffären "Chic".

ni? Låt krig med galler och parter komma, och vi skola icke vara sämre än våra mödrar i ifver för det allmännas trygghet; men till inbördes krig vilja vi icke bidraga.“

Men som vi se, det är icke det orättvisa i beskattning utan representation så mycket som månhet om representativ ståndsmässighet, vi finna i Hortensias ord. Det är i sin klicks namn hon talar, det är inom dess gränser hennes tankar kretsas.

Kurtisanen blef lika mycket i Rom som i Aten en institution. I de grekiska slafvarnes och filosofernas kölvatten följde den grekiska demimonden. Medan den grekiska kvinnan fick finna sig i det häfdvunnas både-och, blef det i Rom en täflan, som näppeligen kan kallas ädel, mellan legitim och importerad charm. Det anstod en hustru att vara lika behaglig och tilldragande, lika intelligent som de andra damerna. Och sedan fascineringskonsten en gång var lärd, så hände det nog att man höll sig i "form" utan att vara alltför nogräknad med på hvems bekostnad det skedde. Som Seneca sade: "Det är svårt att behålla en hustru, som alla människor beundra; och om ingen beundrar henne, så är det inte vidare roligt att lefva tillsammans med henne själf.“

Från den allt ursinnigare hvirvel, hvori det depraverade societetslivet i den växande jättestaden rörde sig, slungas vi plötsligt ut i den tysta, mörka medeltiden. Gyckelbilderna af vår egen tids stora dam är slochnad, kvinnans ställning är åter ungefär hvad den var hos Homeros. Hon är ensam i sin borg, skyddad af mannens starka hand och af borgens tjocka murar. Vänner har hon blott få. Tiden flyter trögt och trubadurernas sånger äro trohjärtade, men enformiga. Och när germanskan kände trycket af mannens beskydd för tungt, så finner hon genom en underlig paradox den sökta friheten — bakom klostrets murar. "The lady abbess", abbedissan, är på sätt och vis en amasonernas ättling. Hon var en integrerande del i sin tids två stora sociala krafter, feodalismen och kyrkan. Abbedissan härskade ofta öfver väldiga domäner, hade egna krigare, utfärdade kallelser till sitt hof, deltog i riksdagen och präglade t. o. m. i några fall egna mynt!

När historien tog nästa steg framåt och det aristokratiska klosterväsendet förföll, kom kvinnan åter i det gamla dilemma, att antingen endast sitta hemma eller råka utanför lagens ramar. Luther ville inte veta af kvinnan annat än som maka och mor, och den germanska kvinnan, för hvilken vår egen Birgitta är en så präktig typ, träder åter i bakgrunden. Vår uppmärksamhet drages åter söder om Alperna. Det är den latinska kvinnan, som bildar de nästa länkarne i kedjan. För renässansens var kvinnan det oförläppliga konstverket, "det utvalda kärilet för den sinnenas skönhet, som man ansåg gudomlig". Under 15-, 16- och 1700-talen blef the lady's ställning alltmera befäst och kulminerade slutligen hos Paris' *saloniärer*. De stora sociala omhjälfningarna vid 1700-talets slut störtade damerna och födde kvinnan, och hvad som då skedde, äro vi just i färd med att reda ut. The lady har dock haft en sista "hundra dagars regering", nämligen i Sydstaterna före inbördeskriget. Men i nutidens samfundslif finnes hon endast som en arkaism, som blir alldeles obegriplig, om man icke ser historiskt på fenomenet.

Det skulle varit oändligt frestande att litet mera utförligt få följa den spirituella och mycket belästa författarinnan på hennes framställning af the lady i alla hennes faser, i borg och kloster, i Decamerones skrattande, aristo-

kratiska kretsar, i den franska hofluften, bland engelska blåstrumpor, tills hon förlorar sig ute i bomullsplantagens negermyllrande, falska idyll, — men jag fruktar, att det finns icke mera rum i härbärgat.

Jag ville emellertid på det lifligaste anbefalla mrs Putnam's bok. Den är en revy af hvad kvinnan velat och utträttat som dam. Innan hon nu vänder det viktigaste bladet i sin historia, har det sin stora charm, att vid en så kunnig och underhållande vägvisares sida kasta en blick på det förlutnas brutna terräng.

PETER NORDEN.

“Mitt första författarskap.“

Henning von Melsted.

MITT FÖRSTA författarskap!

Det var sagor.

De två röda volymerna af Andersen hade blifvit sönderlästa i mitt hem. Genom dem hade jag fått tingen omkring mig att tala. Jag hade redan långt innan jag kunde stafva och lägga ihop, förstått att tingen lefde. De lefde för mig, men att de kunde språka också med hvarandra hade jag aldrig märkt, förrän Andersen och Topelius berättade hvad de hört. Det roade mig obeskrifligt att föremålen kunde vara så människolika i sitt sätt att bemöta hvarandra. Deras naivitet och elakhet förtjuste mig, ty jag kände att därmed fick jag ett öfvertag gent emot de vuxna människorna, som jag saknade på grund af min ålder.

Och när helst något händt mig som upprört mig, och det hände jämt, lät jag föremålen omkring mig ta del i min sinnesrörelse och skipa rättvisa.

Hvarje ålder har sin rättvisa.

Aldrig är man säkrare på sina domar än som barn! —

Så kom ungdomen, vänskapens ålder.

Vid aderton år började jag skriva sagor. Andfådd af nervositet läste jag dem högt någon gång, när man bedt och tvingat mig. Jag tyckte att jag gaf mitt innersta till spillo, och inga loford, som välviljan lade på mina åhörars läppar, kunde förta min känsla af blygsel. Det finns i alla försök till dikt en kabbala, som i sig har det egna jagets historia, otydlig och uppmärksammas af åhörarne, men medvetandet om att den finns kommer den läsandes röst att stocka sig och skälfa, fastän det kanske är ytterst vanliga saker han läser.

Till slut lofvade jag mig att aldrig läsa högt något som jag skrivit.

Så gick ett par år.

En höst skickade jag en bunt manuskript till akademien, det var vers. Jag minns icke hvad de handlade om och har icke sett dem sedan dess.

Stel af spänning köpte jag Posttidningen, där utgången af pristäfningen skulle stå.

Jag fann naturligtvis inte mitt namn.

Skamsen ströfvade jag omkring i Eklundshofskogen för att svälja min första litterära motgång. Jag var orolig att det skulle bli bekant att jag skickat in och tacksam för hvar dag som jag slapp höra något af de fördömda manuskripten. Af allt fruktade jag mest att få dem återsända med en höfligt förödmjukande förklaring, att man läst mina opus, men icke funnit dem äga sådana egenskaper, att något omnämmande kunde ifrågakomma.

En sådan dom föreföll mig den tiden äga en förfärande betydelse.

Ingenting hördes och under ett år läste jag nu med oafbruten ifver på min examen, sprang mig fri från mina fantasier utåt Uppsalaslätten,

men följande höst hade jag en samling sagor, som jag erbjöd vår mest kände bokförläggare och fick det välgörande svaret att de röjde "begåfning, ehuru ingen mogen begåfning". En af bitarna skulle emellertid användas, om jag ville lämna den till en julpublikation, som hette "Lekkamraten".

Och där kom min första berättelse att stå.

Den hette "Det skönaste af allt" och var i Andersens stil. Den handlade om en kung, som utlyst en täflan mellan sitt lands undersåtar om hvem som kunde visa honom det skönaste af allt. Det var en gammal kung och han ville se det skönaste innan han dog. Den som vann priset skulle naturligtvis få riket och den vackra prinsessan. Och nu kommo ungersvenner från när och fjärran. Somliga hade det ena förslaget, andra det andra, en medförde ett förstoringsglas, genom hvilket man kunde se hur allting var sammansatt, och de gamla gråskäggen, som bildade prisnämnden, lutade starkt åt att han skulle få priset, emedan han syntes dem söka det sköna på strängt vetenskaplig grund. Men den gamle kungen slog ifrån sig och ville ej gå med härfpå. Ingenting tillfredsställde honom, och till sist blef han sjuk. Längre låg han och drömde om svaret på denna enda fråga, som icke gaf honom ro och som satt hela hans folk i rörelse. Så en afton, det var månljust i rummet, såg han från sängen en liten man stå midt ute på golfvet. Det var en puckelryggig dvärg, och denne förklarade, att han trodde sig känna svaret, som kungen behöfde. Hvarje människa hade sitt svar på den frågan, och hans var följande: "Det skönaste af allt är att kunna se det sköna i allt!"

När kungen hörde dessa ord, spred sig en stor klarhet öfver hans anletsdrag, han fattade den lille dvärgens händer och drog några gånger djupt efter andan. Så föll han tillbaka mot kudden och var död.

Men i detsamma kommo hofmännen in.

När de funno den vanskaplige dvärgen i rummet och den gamle konungen död i sin säng, upphäufde de höga rop, flaggorna på slottet och öfver allt i staden hissades på half stång, och det vardt stor sorg öfver landet.

Men den lille dvärgen blef samma natt hängd. Han hade skrämt ihjäl konungen genom sin fulhet. —

Efter ett sista år i Uppsala, hvarunder min tid delades emellan arbetet med penna och pensel och de juridiska läroböckerna, uppnåddes examen, och därmed slutet på de akademiska studierna.

På nyåret 1898 befann jag mig i Stockholm för att hvila ut efter den fjortonåriga kurs i det borgerliga lifvets handtverkslära, som begynt med mitt inträde i Norra Latin, då jag var nio år gammal, och slutade med en examenseftermiddag i Uppsala universitet, medan regnet föll öfver Geijers staty och höstmörkret gapade svart öfver den lilla staden och vinden låg på från Upplandsslätten.

Man hade sagt mig, att nu först stod jag inför lifvet. Nu voro läroåren öfver, nu skulle det visa sig, om jag dugde för lifvet. Jag log litet åt dessa talesätt, ty jag visste att lifvet börjar när man föds och det är icke mindre lif att sitta på en skolbänk med oviss framtid i skolan än att gå i ett ämbetsverk som vuxen man och vara beroende af förmäns välvilja och egen förmåga att anpassa sig och dölja de tankar, som icke äro tillåtna. Jag märkte icke förändringen. Jag tyckte att jag hade ferier och att när de voro slut, skulle samma arbete börja igen, som jag haft förut. Examen medförde ingen känsla af befrielse. I det stora hela väntade mig samma mödans ena-

Iduns Modellkatalog för sommaren är utkommen. **Pris 60 öre.**

handa, när väl hvilotidens månader gått öfver, menade jag. Och i den tröstlösa känslan grep jag pennan med ett ifrigare och fastare grepp än förr. Ett par timmar på förmiddagarna besökte jag konstnären Altins elevskola och lärde antikritning. Det var glada och intressanta timmar däruppe i hans ateljé på Vasagatan, och resten af dagen skref jag och drömde om min bok. Genom den skulle jag lyfta min tillvaro upp på ett plan, hvarifrån den mekaniska verksamheten och det operonliga arbetet inom det ordnade samhället skulle synas som en öfvervunnen nödvändighet. Jag skulle få färdas genom världen för impulsernas fyrspann och erfara den härliga förnimmelsen, som en körsven erfar, när handen skälver af de strama tyglarnas anspänning och fartens susning. Jag var mycket ung den tiden. Jag har sedermera gjort allvarliga ansträngningar att bli äldre. Det har knappast lyckats. Utvecklingens snigelgång måste verka som tortyr för enhver, som har en smula otålighet i blodet. Och revoltens anda blir allt nödvändigare inför det långsamma tempo, hvori mänsklighetens frammarsch går.

Min första bok, som hette Georg Dahna, fick till undertitel: "En upprorsman".

Och den blef för mig en uppgörelse, där aningen om hvad lifvets strider äro fick ersätta vissheten därom.

Men äfven på aningar kan man komma till riktigt domslut.

När jag efter bokens avslutande reste ut för att se världen, var det för att se om jag dömt rätt.

Hur det gick, hör icke till denna uppsats. Säkert är, att jag icke fann någon anledning att ändra den undertitel jag på våren gifvit min bok.

Den kom ut utan författarnamn. Jag ville att den skulle läsas frigjord från allt personligt. Jag ansåg att en bok var en lefvande varelse och borde få skapa sig sitt öde utan att behöfva redogöra för hvem fadern var. Alb. Engström skref i "Strix" och kallade den "brottet Georg Dahna" och här och där i pressen nämndes gissningsvis några namn på författaren, men aldrig mitt!

Goda och dåliga samveten.

GUMMAN BODÉN öppnade försiktigt på kontorsdörren och stack in sitt slätkammade och runda hufvud. Jo, där satt hennes Anders och skref. Så råkade dörren knarra till på gångjärnen, och Anders vände sig om och blef varse sin hustru.

— Hvad är det om? frågade han otåligen och makade nervöst på glasögonen. Han var tydligen icke vid humör i dag, järnkramhandlarn, och kanske anade han också anledningen till besöket.

— Gud, det är den här välsignade maten igen! klagade frun långsamt och undergifvet och ruskade enligt sin vana på hufvudet, medan hon steg in i rummet.

Bodén hoppade upp ur stolen, som om han plötsligt hade känt myror på kroppen, tog några hastiga steg mot butiksdörren, som han stängde, ref sig i den gräsprängda peruken, gjorde helt om och svarade i en ton, som skulle föreställa behärskad:

— Ja, ja, säg bara ifrån, hur mycket du vill ha!

— Vi äro alldeles utan, käre Anders. Få lof att ha hem mjöl och socker. Och så slaktarn...

— Ja, låt mig bara veta! Säg bara ifrån! Du vet ju att du får — om jag bara har! tillade han försiktigtvis och började nervöst plocka i västfickorna.

— Joo, jag skulle nog kanhända... behöfva... en tia eller så där.

Fru Bodéns röst lät allt mera ödmjuk och sorgmodig, och det tycktes välla henne ett visst besvär att komma öfver den sista meningen. Hon hade genast kunnat se på sin Anders, att det icke gick an att begära så mycket som hon först hade ämnat.

Bodén fortsatte att ifrigt plocka i sina fickor utan att egentligen finna något af värde.

— Ja, du skall naturligtvis få. Naturligtvis. Men... men kan du inte vänta? Bara till i afton? Eller nöja dig med lite mindre?

Och så brast det löst, det gamla vanliga ovädret, som fru Bodén varit med om sedan tjugo år tillbaka, men som alltjämt hade samma förmåga att bringa hennes humör i en tryckt stämning. Det var de där förbaskade växlarna och dito räkningarna, dem den onde måtte taga! Det var det nästan obegripliga förhållandet, att alltid så mycket skulle stöta ihop på en gång! Det var de dåliga tiderna och de satans bönderna, som så ofta togo sina varor från sta'n, i stället för att hålla sig till köpingen och Bodén! Det var med få ord de sakramentskade pengarna, som det aldrig fanns nog af, och som aldrig upphörde att göra lifvet surt för en sådan rättskaffens och pliktrogna arbetare i samhället som Bodén var.

Och nu i dag var det förstas åter en växel, som skulle omsättas, och nu i dag och i går hade naturligtvis ingenting kommit in i kassan. Det var så vanligt det! Just när det behöfdes! Och ingen kunde han gärna gå till och låna af. Han var ju redan skyldig både Peterson och Hjort små ficklån. Och han behöfde minst ännu 20 riksdaler bara till växeln, och hvar i himlens namn skulle han ta dem ifrån!

— Men naturligtvis skall du få, naturligtvis! slog han om. En femma, det var ju så? Ja ja ja, kära lilla gumman!

Och så klappade han henne på ryggen och stack en femkronesedel i hennes hand. Och fru Bodén tog emot, hvad hon kunde få, suckade djupt och undergifvet och ruskade enligt sin vana på hufvudet, medan hon gick in till sig för att göra ett nytt öfverslag öfver det allra nödvändigaste.

Järnkramhandlarn hade knappt hunnit sätta sig igen, förrän han hörde röster ute i butiken. Så ändtligen en kund! Han rusade till dörren, öppnade den och steg ut. En Västerbybonde, nå, det var då rart! Men... för 25 öre spik och så ingenting mera! Det var då, så man kunde bli rasande! Bodén sköt undan sitt biträde och sökte själf bättra på affären. Behöfdes inte någon lie? Eller kanske en yxa, en plog, en rakknif eller något annat verktyg? Och han pröfvade hela sin vältalighet. Men bonden bara log bredt och förklarade sig välförsedd, och så hälsade han och gick. Det var då så man kunde bli rasande!

Bodén gick till kassalådan och räknade ännu en gång öfver hvad där fanns. Jo, det stämde nog. Nyss var där 3.25, och nu gick det upp till 3.50. Tänk bara, 3.50! Han sköt igen lådan med en fart, så att alla slantarna under skrammel hoppade omkring i sina fack, och gick så åter och satte sig vid sitt nötta skrifbord på kontoret. Men dörren till butiken lät han stå på glänt.

Han kalkylerade och funderade. Om han ändå skulle gå till Peterson och be om lite hjälp igen? Men det vore då också förargligt! Eller... ja, eller! Det fanns minsann inte många eller att välja på. Men han kunde ju åtminstone vänta en timme.

Det hade åter kommit ett par kunder in i butiken. Tvenne välklädda herrar, kunde Bodén se. Välklädda! Ja, hvad betydde väl det! De skulle förstas också ha för 25 öre spik! Den där förbaskade spiken! Han borde

egentligen sluta upp att hålla spik. Han borde egentligen endast hålla sådana varor, hvilkas priser räckte till att omsätta en växel med. Det fanns väl få ting här i världen, som så ofta varit honom en källa till förargelse som den förbaskade spiken.

Bodén hörde sitt namn nämnas där ute, och så kom biträdet och förtäljde, att herrarna ville tala vid handlarn. Bodén tänkte genast på profryttare, och det gjorde honom ännu mera rasande, men han gick i alla fall ut.

Nå, de där båda herrarna liknade då precis inga profryttare. Hvad kunde det väl vara för folk, och hvad kunde de vilja? Långa, slätrakade karlar med allvarliga ansikten! Och så välklädda sedan! De verkade nästan lugnande på Bodén, och han bugade sig respektfullt.

— Jag vet inte, om herr Bodén känner igen mig, tog den ene till ordet. Det är Erik Palm. Erik Palm, som reste till Amerika.

— Nej är det...!

Bodén kunde knappast få ett ord öfver sina läppar af pur förvåning.

— Och det här är min vän, mister Swanson.

— Fägnar mig, fägnar mig! Nej, det var då märkvärdigt! Och Erik... och herr Palm har kommit hem igen nu. Och har haft det bra där ute i Amerika?

— Ja, med Guds hjälp har jag fått det mycket bra. Är endast här på ett kort besök.

— Så så! Tjänar pengar alltså! Och att tänka sig, hur herr Palm gick här och... och hjälpte till i boden! Ja, det är längesen nu. Herre Gud hvad tiden går! Ja, det var då ett riktigt rart besök. Men stig in, stig in på kontoret, herr Palm och herr... herr...!

— Herr Swanson.

— Ja, herr Swanson. Vi dricker väl en grogg, hvasa? Vi dricker väl...

Men herr Palms dystra anlete blef om möjligt ännu mörkare inför Bodéns öfversvallande hjärtlighet.

— Vi använda inga starka drycker, sade han. Och jag är endast kommen för ett visst ärendes skull. Ett mycket viktigt ärende! Viktigt för min samvetsfrid!

Bodén begrep ingenting.

— På den tiden jag var hos herr Bodén, var jag en rätt stor slyngel.

— Ass, det tala vi inte om! sa Bodén och slog ifrån sig med handen.

— Jo, jag var en stor slyngel. Herren hade ännu icke i sin nåd upplyst mitt sinne. Och jag brukade snatta.

— Hvad? Snatta?

— Ja, jag brukade i smyg ta pengar ur kassan, stjäla, Gud förlåte mig. Det var visserligen aldrig så mycket, men synden var ju lika stor för det.

— Ass, inte gjorde det något, herr Palm, inte gjorde det något.

— Jo, det har länge nog legat och tyngt på mitt samvete, och jag är nu kommen för att godtgöra det. Jag vet nu inte, hur mycket det alltsammans kan ha gått upp till, men om jag lämnar hundra kronor, så räcker det nog, äfven beräknadt med ränta på ränta.

— Kommer inte på fråga, herr Palm! invände Bodén ifrigt, men han skälde något på rösten af spänning. Han hade väl aldrig i all sin tid hört talas om något sådant som det här för.

— Var så god! sade herr Palm med samma allvarliga stämma som förut, i det han räckte fram en hundrakronesedel. Är det så, att herr Bodén inte vill ta emot den för egen räkning, går det ju an att skänka den till något religiöst eller välgörande ändamål.

— Jaha, javisst, ja i så fall! svarade Bodén och grep med nervösa fingrar efter sedeln, som om det gällt att rädda den dyrbara skatt, han såg framför sina ögon.

Han visste rakt inte, hvad han skulle säga mera. Den oväntade lyckan föreföll honom så ofattlig. Och de båda dystra anletena, han såg framför sig, och den stränga moral, som han fått en smula till lufs af, ingåfvo honom en obehaglig respekt. Och att så tänka sig att denne allvarlige herre var samme sakramentskade slyngel, som för en tjugo år tillbaka brukade ställa till alla möjliga slags rackartyg framför hans näsa, och som han mest hvarje dag sett sig tvungen att ge ett kok stryk! Han hade nästan på tungan att påminna något därom, men så kom han att tänka på återbetalningen med ränta på ränta och teg försiktigtvis. Ja, det här var då nått opp det underligaste han har varit med om.

Herr Palm och mister Swanson togo farväl. De hade andra ärenden, de hade beklagligtvis inte tid att uppehålla sig här längre. Och Bodén bugade sig djupt till afsked och följde dem till dörren, och där bugade han sig åter upprepade gånger, medan de båda herrarna stramt och högtidligt aflägsnade sig.

När de väl hunnit försvinna, kom det öfver Bodén en sådan sprittande glädje. Han skulle ha haft lust att ta sig en svängom midt på bodgolfvet med den stora sedeln högt i luften, och hade det inte varit för bitrådets och respektens skull, hade han bestämdt gjort det. Nu skyndade han sig i stället in på kontoret med sin lycka, men innan han stängde dörren efter sig, vände han sig om och gaf bitrådet en lång blick. För nått opp första gången kände han en smula misstänksamhet i sitt hjärta. Men han slog genast bort det. Herre Gud, skulle det också så vara, så hade det synbarligen välsignelse med sig att se genom fingrarna.

Så såg han genom rutan sin fru på gatan på väg till butikerna. Han öppnade fönstret och ropade muntert:

— Gumman lilla! Hallå, gumman! Skynda dig hit!

Och när hon förvånad närmade sig, vinkade han emot henne med två tior i handen, hvilket var allt, han hade utom den stora sedeln, och räckte henne dem.

— Tag, gumman lilla! fortsatte han. Tag här! Och ge oss så något godt till middagen, något som riktigt smakar! Och köp för resten, hvad du vill och behöfver! Räcker det, hvasa?

— Nej, men jesses, Anders! Har det händt något? Anders, hvad har händt?

— Det får du veta sedan, gumman lilla.

— Nej, men säg, Anders!

— Sedan, sedan! Jag har brådtom. Skynda dig nu!

Och så nickade han muntert åt henne, stängde fönstret och gjorde sig själf i ordning att gå till banken.

Men dessförinnan skref han emellertid i hast tvenne bref till staden. Det ena var till vinhandlare Johanson och gällde tio liter konjak, det andra var en beställning på 500 cigarrer, märkte "Importados" à 7.25 hundradet.

— Herre Gud! sade Anders Bodén för sig själf, medan han satte på sig hatten. Har man fått så mycket pengar rakt som till skänks, rakt utan något besvär, så kan man sannerligen med godt samvete tänka en smula också på sitt lekamliga nöje och välbehag.

A. WALTER STENSTRÖM.

BÖCKERNA i det stora, eleganta mahognyskåpet hade länge stått orörda. Icke därför att de blifvit bortglömda, utan emedan deras ägare rest bort på en lång utrikes resa.

Men nu väntades han hem. Hela huset fejdades och pyntades. Allt skulle vara fint och vackert att emottaga den unge husbonden.

Äfven till bokskåpet hade dammtrasan kommit och svept öfver böckernas ryggar och blad.

Visst hade också en och annan af de digraste luntorna fått sig några omilda pärmsmäl-lar. Men allt det där besvärliga var nu öfver, och nu stodo de där, alla de många präktiga böckerna uppradade som gamla trotjänare och bara väntade på att få stå till tjänst.

Det kändes riktigt behagligt att efter villervallan åter vara i ro.

Det var ju förstas några, som ej riktigt kommit på sin rätta plats och därför kände sig en smula bortkomna, men de tröstade sig med, att husbonden nog skulle ställa allt till rätta igen.

Den gamla, allvarliga, sedesamma lagboken kunde ju ej rätt gärna i längden trifvas vid sidan af den trånsjuka diktarens flammande kärlekskväden eller den prosaiska kokboken bredvid den store skaldens högstämde mästerverk. Och det var ju klart, att den gamle konservative sångaren skulle blänga snedt på den nya, ultramoderna författarinnan, som till hans förskräckelse klämts in på hans högra sida.

Att "ordlistan" stod upp- och nedvänd betydde nu ej så mycket.

Öfver hufvud taget var man belåten och drömde glada drömmar om att åter få förnya bekantskapen med den väntade husbonden.

"Nog kommer jag att intressera honom," tänkte boken med de äfventyrliga reseskildringarna och de små illustrationerna. "Jag skall påminna honom om hans egna färder och om det han sett i främmande land."

"En man med hans intelligens måste ovillkorligen fängslas af mitt storslagna och mäktiga innehåll," trodde en annan bok med en stolt titel på sin eleganta skinnrygg. "Jag, som blifvit så bemärkt och beundrad, kommer säkert att bli hans älsklingslektyr."

"Han är ung, han är glad, han skall tycka om oss," trallade några unga lefnadsfriska en-kronasböcker.

"Sådana dussinvarer har han säkert fått nog af där ute på färdvägarna," menade romanerna med de själfmedvetna författarnamnen. "Han lär väl ha större pretentioner än så!"

Boken med de glödheta sångerna och det flammande hjärtat till vinjett hviskade:

"Kärleken är ändå den röda tråden i lifvet. Jag skall komma hans hjärta att skälfa af ömhet och trånad!" — — —

"Han må väl dock i all världen ej vara så trångbröstad, att han ej förstår sig på mig." — Det var den moderna litsåskådningens bok, som funderade. "Jag vill predika den fria kärlekens evangelium för honom och låta honom få den rätta synen på lifvet."

"Lifvet är allvarligt. Det har plikter och ansvar," mumlade de sociala frågornas språkrör. "Äfven ungdomen har sina förpliktelser. Han kommer ovillkorligen att studera mig."

"Nej pass, ni gubbar, det blir allt jag, som kommer att pigga upp ynglingen efter hans långa resa! Hur skulle han kunna orka med någon af er? Nej, mina roliga lustigheter skall komma honom att kikna af skratt. Ty ett godt skämt är i alla fall kryddan i lifvet," tyckte boken med det stora frågetecknet.

Allesammans hade de sålunda något de ville bjuda sin herre på och önskade innerst hvar och en att få vara den första att välkomna honom.

Det var därför med stor spänning de om

aftonen för hans hemkomst hörde dörren till läsrummet öppnas och sågo husbonden komma in med ett brinnande ljus i handen.

I skenet af den flämtande lågan märkte de, att det kommit ett allvarsdrag i hans ansikte, som de ej sett där förut.

Var det lifvet därute i världsvimlet, som sålunda satt sin prägel, eller var det endast tröttheten efter den långa resan, som afspeglade sig i hans bleka ansikte?

Han gick fram till bokskåpet och lyste sakta utefter bokraderna.

Ljusskenet fladdrade öfver styfva skinnryggar och glänsande guldtryck, öfver böcker med olika färger och titlar, dröjde en stund här, en annan stund där, men gick så vidare, sökande, forskande.

Plötsligt stannade ljuslågan.

Böckerna sågo, hur husbondens hand sträckte sig efter en enkel svart bok med guldsnitt, som glimmade till i ljusskenet.

De märkte, hur varligt, nästan smeksamt han tog boken från dess obemärkta plats, och hur ett ljusst leende drog öfver hans allvarliga ansikte.

Det gick en undrande hviskning utefter bokraderna.

Å, var det den boken han sökte och utvalde framför dem alla?

Bibeln. Hans mors gamla bibel!

Icke boken om lifvets krydda eller den om lifvets röda tråd! Det var boken om lifvet själf. — — —

Men ingen enda af de många böckerna tänkte ett ögonblick på att afundas boken, som denna afton skulle få plats på deras herres nattduksbord.

MADELON.

OM . . .

OM NÅGON under loppet af sin bana

på förhand såge vägen, såge slutet och vore dömd att minnas allt förflutet —

att intet funnes kvar att efterspana,

att undra öfver, glömma, hoppas, ana —

hur tidigt blefve ej hans lifsmod brutet

och allt han kunde åtrå samman-gjutet

i detta dödaste af allt: nirvana!

Hvem skulle orka med sitt oerhörda förråd af fröjd och sorg i gamla minnen,

om glömskan icke lättade dess börda?

Hvem stode ut med sina egna sinnen, blaseradt öfvertrötta tidigt redan, om hopp och aning ej förtoge ledan?

FRIDA LANDSORT.

I Gullmarn och på Tra Af Tredri

VÄSTKUSTENS poet är i våra dagar Fredrik Nycander, och Lysekil heter hans stamllhäll, när han inte, drifven af kulturvarelsens mer eller mindre pockande hunger efter storstadslifvet dyker upp i Stockholm som människa, diktare, skådespelare eller cabaret-käsör. Ty han utöfvar alla dessa konster utan att fuska i någon. Men i främsta rummet har han sin varelse i Lysekil, där han redigerar den skämtsamma tidningen "Trampen", med hvars kvickheter

ÅNGBÅTEN forsar norrut förbi Gullholmen. Man ser ett kyrktorn sticka upp öfver en naken klipprygg. Det syns vida, långt ut i hafvet, ett sjömärke för seglare.

Där ligger Lysekil!

Ångbåten rusar fram öfver Gullmargattet, landar vid en stenkaj. Vi gå strandvägen, mellan villorna, till societetshuset och hotellen. De äro många och bekväma. Man kan också bo i en af Kyrkvikens stugor, som skina ljusa i klippdälden och klättra uppför bergsbranterna. Här är propert öfverallt. Dyrt eller billigt? Bägge delarne. Man kan inrätta sig som man

TURISTHOTELLET

SLÄGGÖN

VID EFTERMIDDAGSKAFFET PÅ TERRASSEN

gäster, terrassen vid Gullmarn, utanför societetshuset och restaurang, är besatt, bord vid bord. Vill man drömma, kan man ströfva öfver de oändliga klippvidderna eller stiga i någon af de många kostrarne, som gunga vid bryggorna. Den för ensamhetslängtan ut till skären, till Gubben, Gumman eller Gäfven. Tag ett bad på Flatholmen! Där finnas de vackraste vikar. Passera Humlesäcken, hvars yppiga klippbröst väcka hänförelse.

Hur är det med elegansen i Lysekil? Är här mycket stelt?

En spirituellt dam sade mig nyligen, att koffertarne voro finare än badgästerna. Ja, här är elegant. Men den rätta elegansen består ju inte bara i hvad man bär, utan lika mycket i hur man bär. Hvar och en klär sig som han vill, och ingen säger något om det. Snobberi och öfversitteri har jag aldrig märkt. Den stelaste stadsbo blir här naturmänniska.

Innerst äro vi alla vildar. Aldrig må vi bättre än när vi få "säla" på klipporna. De nya bassängerna, som väcka allmänt erkännande genom sin storlek och komfort, innesluta klip-

vill. Den rike kan roa sig med att kasta ut pengar, den mindre förmögne har lika roligt utan att vräka sig. Man behöfver inte flytta till Fiskebäckskil på andra sidan fjorden för att få det billigt, fastän förvisso det idylliska stället är mycket eftersökt. Det sägs, att man får vara mera i fred där. Ja, anspråken äro mindre. Hvad naturen beträffar, har den sina fördelar framför Lysekils, ty klipporna, som sakna "klof", äro oförstörda af dynamit och slägga. Solnedgångarne äro härliga, medan Hållö fyr blinkar i nordväst.

Men vill man se solnedgångar i Lysekil, går man ut till Stångehufvud. Denna höga klippudde med sina runda, gula hållar är underbar. Här har dynamiten inte härjat. Mellan Stångehufvud och Lysekil går man på flisiga vägar. Kländra inte stenhuggerindustrien! Den är provinsens rikedom. Hvarje stenlastadt fartyg sprider Bohusläns ära till fjärran länder.

Jag talte om att få vara i fred. Kottier finnas öfverallt, väl mest på större badorter. Men det beror på en själf att skydda sin sommarro. Trampen vimlar af bad-

SIMUPPVISNING

DAMERNAS SOLVRÅ

mpren. Off Lysekils kåseri. & Nycander.

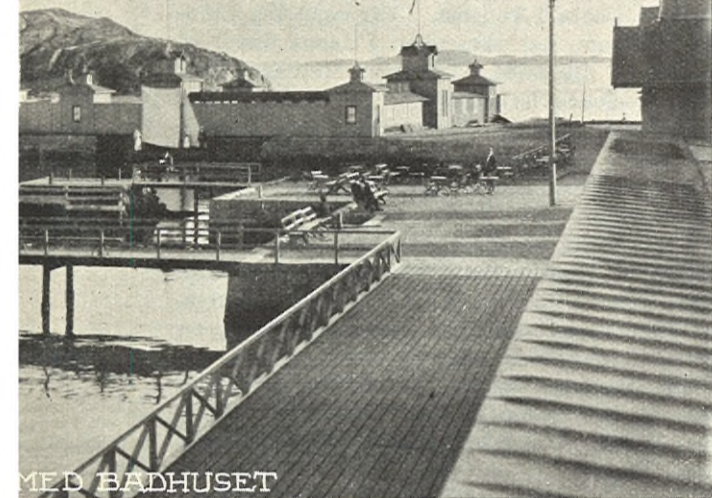

LYSEKILSSKALDEN

halfva Sveriges press fyller sina spalter under röt månaden, och där han för öfrigt excellerar som gentleman och trubadur. — Lysekils sommarlif baseras förnämligast på följande tre rariteter: Fredrik Nycander, Gullmarn och räkorna, alla i bästa form hela sommaren igenom. Nedanstående badortsskildring har den älskvärde skärgårds-poeten skrivit på vår uppmaning som en hälsning från de klippor och det haf han och tusenden med honom dyrka så högt.

Simuppvisningar i herrbassängen ha vi haft. Basaren har surrat, välgörenhetssoaréer ha hållits i mängd, och badgästernas cabaret, hvarti deltagarne voro lika många som muserna, lockade folk midt i paradsvädet.

Så roa vi oss. Här är aldrig tråkigt. Till Lysekil återvända alla, som en gång sett det. Här synas sällan sjuklingar, därför att här finnas så många stamkunder. Ha de varit sjuka, äro de friska för länge sedan. Sant, att här är en flirt- och nöjesplats lika mycket som rekreatjonsort, men är du klen, så kom hit, och känn havets salta must! Den befriar dig

MED BADHUSET

MOLLENSKA VILAN

por, där man kan sola sig i sin ursprungliga skönhet.

De ligga vid Släggön, hvarifrån man kan se ner i dem. Detta faktum gaf badstyrelsen mycket bryderi vid början af säsongen. Den utfärdade i moralens namn en ukas, att ingen fick bestiga den utsiktsrika ön förrän kl. 4 e. m. D. v. s. efter den vanliga badtiden. Förbudet — inte alla att förvåna sig öfver i vårt älskade förbudsland — blef föremål för åtskilligt skämt, äfven i pressen. Följden var att det, efter mycken tvekan, togs bort. Det är ju också bäst, om badgästerna få sköta sin moral själfva. Men *nu* gå inga nyfikna upp på Släggön för att titta på de nakna kropparne. Det förbudna har största charmen.

“Vindarnes bro” förenar dam- och herrbassäng. Kring den, i sundet, tumla sig badare, som längta ut till friare vågor. Någon gång kraflar en simmare upp på det klassiska Pelleskär. Dristiga ynglingar brusa till Tofvan, midt i breda Gullmarn. Den mest dristige långsimmar till Fiskebäckskil och slår fjolårets rekord.

SOCIETETSLIF PÅ "TRAMPEN"

från farliga baciller och ger dig sprudlande lefnadsglädje! Vattnet är klibbsalt. Solen bränner. Har du kommit hit som blekansikte, far du härifrån som rödskind. Var du gelé, när du kom, reser du som saltstod. Vändas du af lifsleda, när du anländer, suckar du af saknad, när du måste bort.

Enformighet behöfver du inte vara rädd för. Klipporna äro nakna, trädlösheten kan i början synas ödslig, men har du varit här några dagar, förälskar du dig i bergens karghet, viddernas frihet, du vill inte ha skog på hållarne, den skulle misspyda. Blir det för stekhett, har du hafvet att hoppa i. Förresten finnas parker, både i staden och på badorten.

Lysekil är en framtidsstad, i vissa afseenden. Schartauanismen drar folket tillbaka i vidskeplighet — den nye gudsmannen, som predikar i granittemplet på högåsen är visserligen mera frisinnad än företrädaren och väcker därigenom oro hos “de rättrogna”. Men den gamla surdegen sitter kvar och får väl sitta länge än, tyvärr. Detta är provinssens mörka fläck, schartauanismen.

STÄNGEHUVUD

HERRARNES SOLKIPPA

I Lysekil trifs socialismen, och när Svenska folkförbundet skickar ut sina representanter, som försöka klara upp hjärnorna från talarstolar på Rosvikstorg, uppstå nog så häftiga meningsutbyten. Strid måste till för att vinna mål. Och här strids.

Ansjovisinläggning, mekaniska verkstäder, motorfabriker, stenindustri, allt det vet man förut. Men nytt är järnvägen, som skall dragas hit till hafvet. Blir färdig om ett par år. Detta betyder kolossal för samhället, redan nu lifligt och vaket.

Stadsbullret stör inte sommargästernas idyll. Badortsområdet är isoleradt. Ja, badintendenten, vår duktige, aldrig hvilande professor, Anders Wide, är så mån om vår frid, att han inhägnar oss med staket och lägger stora stenar på vägarne, för att hästarne inte skola knuffa undan oss.

Gattet är stort och erbjuder lämplig plats för örlogsöfningar. Pansarkollosser glida in och ut, torpedbåtar forsa fram och tillbaka. Kulor hvina öfver skären. Smällarne blanda sig med sprängskottens dån. Solen lyser öfver blått och grått. Brisen sjunger, kostrarnes hvita segel buktas, måsarne flaxa och skria. Det anordnas soaré för eskaderbefälet. Våra charmanta damer svänga i boston med unga, solbrynta sjölejon. Tisdag och fredag dansas regelbundet. Den stora salen med sidoskeppen är fullproppad. På verandorna svalkas och flirtas.

När musiken blåst fanfar, återstår det ljufvigaste. Gul måne stiger öfver södra klippryggen, där den violetta disen efter den purpurflammande, i hafvet sjunkna solkulan viker för en bedårande silfverton. Mångatan glittrar på Gullmarn, som ligger mörkblå, sedan kvällningens pärlmorfärg svunnit. Smältande melodier klinga i land. Trampvimlet susar. Brokiga sommarträcker skymta i skenet af terrassens elektriska lampor. "Skogens" grönska blir trolsk i det hvita ljuset. Flockar och par skrida öfver klipporna, sitta i drömmar och stämningsspråk i klyftorna kring Pinnviken, där de öppna strandbadens stöj och lek för länge sedan tystnat och vattenvågorna klucka mot en enslig, ännu solvarm udde.

DE TVÅ.

HON VAR BARA en enkel kvinna af folket, han en gammal kasserad ridhäst, dock låg något visst öfver dem, som tvang en till vördnad och beundran.

Mannen och härskaren öfver de två var en sorts halfofficiell tjänsteman nere i ett litet tyskt stationssamhälle. Han var ende utöfvaren af yrket — som bestod i att hämta och aflämna gods vid järnvägen — och praktiken stor, så förtjänsten kunde varit god, men det tyska ölet var dess värre också godt, och hans rödbrusiga ansikte och omfångsrika stofthydda skvallrade om flitiga besök på värdshuset. Hade ej hustrun och hästen skött om nästan hela sysslan, skulle han förmodligen för länge sedan afskedats. Nu såg den tyska godmodigheten genom fingrarna med honom. Hufvudsaken var ju att arbetet utfördes. Hvem af familjen, som drog lasset, angick dem ej.

På de korta nyktra mellanstunderna försökte han upprätta sitt anseende genom att deltaga litet i arbetet. Illa blef det emellertid utfördt, så man gaf honom sällan något nytt uppdrag. Så t. ex. lämnade jag honom ett kolly att afsända. Tre fyra gånger fick jag påminna, innan det blef hämtadt, och lika många gånger innan det bortslarfvade kvittot kom till rätta. Nästa gång hade jag sett mera, och vände mig följaktligen till hustrun.

"Ja, fröken!" lät det lugnt och bestämdt, och punktligt och ordentligt blef allt utfördt.

Dagligen mötte jag de två på gatorna från tidig morgon till sena kvällen. Han stretade

och drog, hon gick vid tömmen, och på lasset sutto ett par rödkindade, linhåriga telningar, medan en tredje höll mamma i kjolen.

Hon var en af de typer man sällan glömmar. Trots det hårda arbetet hade hon ej bondkvinnornas vanliga utsläpade hållning: figuren var lång och slank, det låg något lugnt och värdigt öfver hela hennes sätt, och ehuru enkelt klädd höll hon sig alltid hel och ren. I anletsdragen kunde man spåra sorgen öfver ett lifs grusade förhoppningar och därjämte en smula bitterhet, men framför allt låg där ett drag af energi och seg beslutsamhet att hålla ut och hålla ihop familjen till det yttersta. Då var det något af gamla tiders germankvinna öfver henne, något trotsigt vågande, en värdig Totilas och Tejas ättling.

Ett par gånger såg jag henne i färd med att lyfta lådor och koffertar. Genom långt, sträfsamt arbete hade hon blifvit oerhördt stark, och flyttade med lätthet bördor, som kunde tyckas rätt försvarligt tilltagna äfven för en karl. Ibland vid stationen stodo tjänstemännen villrådiga om lämpligaste sättet att stufva ihop gods, så det tog minsta möjliga plats. Fanns hon i närheten var saken klarad med ett par ord, "så här och så här och så här," alltid på det mest praktiska sätt.

Så var det den andre — den gamle ridhästen. Jag vet ej mycket om hans föregående, men af den eleganta smärta benbyggnaden förmodar jag, att hans ungdom varit rik på hinderhoppningar och löpningars utmärkelser. Nu var hans glanstid slut. Han var utstött, degraderad, men skötte ändå pliktroget sin tjänst. I hars ögon lästes den melankoli, som alltid hvilar öfver fallen storhet. Därjämte hade han ett lyte, förmodligen det, som ändat hans ridhästbana, nämligen en svår styltfot på ena bakbenet. Kotan var så långt tillbakaskjutet, att han endast kunde stödja på yttersta täspetsen. Visserligen hade skon fått ett extra beslag bak af mera än tumslånga hakar, men trots denna hjälp släpade bakbenet efter på ett betänkligt sätt. Men han ägde samma sega uthållighet som kvinnan vid tömmen, och fullgjorde sitt arbete lika pliktroget som hon. Alla ystra ridhästupptåg hade han också lagt bort och stod tåligt väntande utanför husen långa stunder. Visserligen höll en af telningarna i tömmen, men det var egentligen mera till sin egen uppbyggelse, ty hvad förmar en fyraåring mot en häst, som *vill* gå sin väg.

Mitt sista minne af de två var följande:

En junikväll nere vid stationen såg jag kvinnan komma ledande med hästen. Arbetet för dagen var tydligen slut, ty han bar sele men drog ingen vagn. Kommen till vägen som ledde in mot samhället, stannade hon, klappade honom ett par gånger på halsen och sade eftertryckligt: "Gå! Hem!"

Sedan vände hon om och försvann jämte barnen in på stationen, förmodligen för att afsluta något sista uppdrag. Den gamla hästen hade emellertid förstätt och gick långsamt vägen framåt. Jag följde på något afstånd. Det var en härlig mild kväll. På båda sidor vid renen vajade högt gräs och bakom doftade en frestande klöfvervall utan något hindrande stängsel omkring.

Jag antog han skulle stanna litet och smaka på all härligheten. Men nej, han tycktes ej ens märka det, gick i stället långsamt framåt med sänkt hufvud, medveten om sin plikt och besluten att fullgöra den. Kommen fram till de första byggnaderna, svängde han af från vägen in på en gård. Det var värdshuset, där tjänstemannen hyrde rum. Så gick han direkt fram till stalldörren och ställde sig att vänta.

Men från värdshusträdgården bredvid hördes skratt och skral. Där inne satt tjänstemannen drucken och skröt öfver sina bedrifter.

ROSA NORDENSKJÖLD.

Sägner från fattighäradet.

Af Gertrud Almqvist.

(Forts. o. slut.)

BARONESSAN såg från den ena till den andra, liksom sökte hon bistånd och skydd. Till sist stannade hennes blick hos baronen.

Han mötte blicken med ett leende. "Du vill säkert inte vägra oss detta mindre banala nöje, ma chère," sade han. "Skulle du föredraga att dansa tarantellan med mig? Du vet, att jag trots min läraktighet aldrig blef någon mästare i konsten. Vår unge vän Lindsay däremot har säkerligen i denna stund så mycket af djäfvulen i kroppen, att han lyckas göra illusionen fullständig."

Walther Lindsay bugade sig ännu djupare och räckte baronessan handen.

Hon tvekade åter ett ögonblick, så tog hon den rysande.

Tarantellan hvirflade genom rummet, och åskådarna applåderade. Walther Lindsay dansade fulländadt, hvar han nu hade lärt konsten, och baronessan var, som hennes man sagt, en häxa, en italienska från Sorrento.

De dansande möttes och skildes och slingrade sig om hvarandra, allt yrare, allt vildare gick dansen. Under blixtnabba sekunder möttes deras blickar.

Den röda klädningen böljade frasande kring baronessans fina gestalt. I feber, i yrsel dansade hon.

Då hördes plötsligt ett hjärtskärande skri, och innan någon hunnit hindra det, sjönk baronessan medvetlös till golvet.

Det föll med ens dödsskräck öfver de glammmande människorna. Bleka och med ångest i blickarna trängdes de kring den medvetlösa. Baronen ville lyfta henre upp i alkovsängen, men kammarherrinnan rörde darrande vid hans arm.

"Nej, nej, för Guds skull, inte i spökrummet. Det var här hon dog, den andra," sade hon hviskande.

Då tog Walther Lindsay baronessan i sina armar och bar henne lätt som om hon varit ett barn in i den bebodda delen af huset.

Den sjuka återfick snart medvetandet, och baronen själf sökte lugna de närvarandes oro med att försäkra, att hans hustru stundom var underkastad svimningsanfall, som voro helt och hållet ofarliga.

Men förstämningen, som hvilade öfver sällskapet, vek ej den natten. Det gamla sägenfyllda huset syntes dem alla underligt otryggt, och vinden, som höstligt susade utanför, i de höga trädens kronor, tycktes dem vara de aflidnas andar, som klagande besökte den plats, där deras orosfyllda jordelif förflutit.

*

Klar, skinande höstluft, en himmel sydlandskt blå. Björkarna skifta i gult. Deras blad dallra i luften som stjärnor darra i vinternatten. Sjön ligger blank och stilla och speglar himlen. Ljungen blommar. Det är fattighäradets fest. Följ med mig till höjderna bortom Sjöboda på vägen till Ljungby! Där ser du rundt kring dig ett blekrödt böljande haf. Har du gått där som barn, glömmar du det aldrig. Du går och går, men hafvet har intet slut. Bland ljungen stå tufvor med röda lingon, som lysa som blodsdroppar i solen. Kommer du högst upp på backens topp, ser du här och hvar i det blommande hafvet en bondgård med hvita knutar, en ladugårdsbyggnad, en grön trädgårdstappa och en gulnande sädesåker, och så återigen det röda, blommande hafvet. Du lägger dig på rygg i solen och andas in ljungens söta vällukt och hör biens surr. Rundt kring dig och öfver dig är himlen blå med små hvita, seglande skyar, och vid horisonten mötas himlen och

det blekröda hafvet. Medan du ligger där, ser du ett tåg vildgäss flyga mot söder, och du säger dig, att vintern snart kommer, men solen skiner ännu varm som en afskedsmekning. Det är fattighäradets saga. Det blommar i september mot köld och vinter. Det lofvar ej sommar och gyllene skördar. Det ger med skälfvande hand ett fattigmansblomster på en öppen graf.

De främmande jägarna äro ännu kvar på Sjöboda. Om dagen går jakten genom de djupa skogarna, men om kvällen finna de det gamla huset ödsligt och hemskt. Då bjuda de rundt omkring i socknen och i grannsocknarna på fest till Sjöboda.

Dit kommer den nye kyrkoherden i Sunneryd med sina unga döttrar och länsmanen i Svenstorp med sin familj, de mest ansedda bönderna i grannskapet komma äfven och dit kommer komministern och prästerna i grannförsamlingarna. Walther Lindsay är själfskrifven daglig gäst, men hans hustru sitter hemma på Vik den sommaren, svag till hälsan efter att ha bragt till världen en dödt barn.

När det mörknat på aftonen, tändas eldar ock kulörta lyktor i parken, och i de upplysta gångarna gå Sunneryds flickor par om par med de fina danska herrarna. Långt borta i parken, dit ej ljusskenet tränger, går Walther Lindsay med baronessan Lydia.

Två dagar senare har hon lofvat att fly med honom på natten. Han skall vänta henne under alarna vid bron, som leder öfver Vollmarån. Häst och vagn skall stå i beredskap på andra sidan bron, och de skola resa tillsammans långt bort. En morgon skola de vakna under söderns sol bland rosor, där hennes rätta hem är, och hon skall vara hans.

För sista gången går hon ensam i parken under de höga träden, som nu stå i rödgul höstskrud, och hon trampar på fallna löf.

Rastlöst går hon af och an, och febern brinner i hennes ådror.

När kvällen kommer, är hon ensam med kammarherrinnan i det gamla huset. Jaktsällskapet har dragit långt bort och ligger till morgonen i en bondgård. Det är därför den natten valts för flykten.

Kammarherrinnan går tidigt till sängs. Då blir baronessan ensam. Hon låter göra upp eld i den öppna spiseln i förmaket och sätter sig att vänta.

En gammal pendyl på väggen tickar dämpadt, och visarna röra sig sakta. Klockan är tio. Om två timmar, då alla sofva på gården, skall baronessan smyga sig ned för trappan. Hon har skaffat en nyckel till ytterdörren, och den kan öppnas utan buller. Sedan går hon vägen genom parken. Hon har en lykta för att leda sig fram genom mörkret, och vid grinden väntar Walther Lindsay. När hon tänker på detta, börjar hennes hjärta klappa vildt. Hon känner yrsel och ett underligt brus i hufvudet. Hon anstränger sig för att åter tänka klart och lyssna till ljuden, som komma till henne utifrån.

Slamret från köket har tystnat, och hon hör ljud af steg i huset. Det är tjänarna, som gå till sina rum. Om en stund skola alla ljus vara släckta. Hon har sagt till kammarjungfrun, att hon ej behöfver hennes hjälp i kväll.

Hon går tyst in i sitt rum och klär sig i resdräkt. I en liten väska har hon några smycken och en summa penningar. Det är allt hon för med sig.

Hon kommer åter ut i förmaket. Glöden falnar i spiseln. Klockan slår elfva. Ute är det blåst och regn, och en trädgren knackar mot rutan. Hon går fram till fönstret för att med blicken söka genomtränga mörkret, men hon ser ingenting. Skall denna timme af väntan någonsin taga slut?

Hon vill ej tända ljus utan sitter i mörkret med ansiktet i händerna och tänker.

Nu sofva människorna omkring henne. Nu nalkas andarnas stund. Då blir hennes själ fylld med sägner om döda, och med slutna ögon ser hon en syn.

Hvita skepnader fylla det mörka rummet och röra sig afmätt och ljudlöst framför henne. Deras ansikten kan hon ej urskilja, men i de hvita händerna hålla de vaxljus, sådana som hon i sin barndom sett tändas till jungfru Marias och helgonens ära, och hon undrar med en rysning, hvarför hon, som går mot lifvet, skall besökas af de döda.

Då skiljer sig en af skepnaderna från de andra och kommer fram till baronessan Lydia. Hon har en svetteduk för sitt ansikte, men hennes fötter äro bara och blodiga.

Nu förstår baronessan, hvem det är, och hon trycker händerna hårdt mot ögonen för att slippa se. Hon tänker på att det var en mörk höstnatt sådan som denna, då den onde kom för att hämta den elaka frun på Sjöboda.

Hon vet ej hur länge hon setat med händerna för ansiktet, men då hon ser upp märker hon till sin förvåning, att rummet är nästan ljusst med en hvit, sväfvande dager, och synen har försvunnit. Hon reser sig och går till fönstret. Molnen ha skingrats och det är månljust. Hon kan ej se månen, men hvarifrån skulle det klara hvita skenet, som inte liknar dagsljus, komma om inte från månen.

Medan hon står och ser ut, börjar klockan i rummet att slå. Hon räknar till tolf slag. Då rycker hon förskräckt till. Hon borde redan vara på mötesplatsen. Hon gör en rörelse mot soffan, där reskappan ligger och väskan. Hon vill skynda ned för trappan, men hon grips plötsligt af en domning. Hon blir stående orörlig, och med ångest lyssnar hon till dödstystnaden rundt omkring.

Då hör hon ljudet af en vagn. Den far med dån öfver bron vid Vollmarån. Det måste vara Walther Lindsay, men hvarför kör han i natten som den vilda jakten. Hon väntar att få höra vagnen stanna, men bullret fortsätter alltjämt. Hon hör klappret af hästhofvar mot den steniga vägen. Nu svänger ekipaget upp i allén, och andlös lutar hon sig mot fönstret och ser. Det går i firsprång, och eldgnistor slå fram under hästhofvarna. Vill Walther Lindsay väcka upp hela Sjöboda som vittne till sin egen vanära och en kvinnas skam?

Nu kommer skjutsen fram ur trädens skugga och ut på den stora öppna gårdsplanen. Då den är midt för porten, drar kusken in tömmarna, och åkdonet stannar tvärt.

Baronessan Lydia ser och hör allt detta, stel och mållös af förskräckelse. Återigen gör hon en rörelse för att skynda ned för trappan, men återigen känner hon förlamningen i alla sina lemmar.

Då hör hon plötsligt steg inifrån huset. De röra sig ned för trappan, och en nyckel sätts i låset. Genom fönstret ser baronessan en betjänt i ett gammalt nött livré, som är henne okänt, öppna ytterdörren och buga sig djupt för de främmande. Nu först faller ljuset på mannen, som sitter i vagnen. Det är icke Walther Lindsay. Men han, som icke är Walther Lindsay, stiger ur vagnen och går in i huset. Då faller baronessan Lydia med ett skrik medvetslös till golvet.

Kammarherrinnans jungfru, som sofver i öfvervåningen, hör skriket och väcker husfolket, som sofver i den tysta, mörka höstnatten.

Det dröjer länge, innan man lyckas väcka baronessan ur hennes svimning. När hon vaknar, har hon brännande feber, och hon börjar att yra. Hon talar om att djäfvulen kommit till Sjöboda för att hämta den onda frun, men den onda frun är hon själf, och hon vrider sig i feber och jämrar sig öfver sina synder.

Plötsligt reser hon sig i sängen med de mörka ögonen vidt uppspärade af skräck.

“Jag måste bort“, säger hon, “klockan är tolf, och han väntar, Walther Lindsay väntar, och om jag inte kommer, far han öfver bron med dån och upp på gården och väcker alla.“

Jungfrurna se menande på hvarandra, och kammarherrinnan låter lägga isomslag om den sjukas panna för att lugna henne.

Under tiden står Walther Lindsay med häst och vagn i mörkret under alarna vid bron och väntar. Han väntar timme efter timme under det han förbannar samvetsskrupler och kvinnoklenmod. Ändtligen mot morgonen, en stund före dagningen, far han sin väg åt Vik till.

Baronessan kan inte lämna sängen den följande dagen, och då ännu en dag gått, hämtas doktorn från Ljungby. Han undersöker den sjuka och skakar på hufvudet. Så skriver han recept och reser sin väg, och lofvar att komma igen.

Om dagarna går jakten kring Sjöboda, och baronessan hör ibland skotten. Hon reser sig inte längre af skräck, hon ligger stilla på kudden, men hennes stora, mörka ögon äro fulla af fasa. Hon hade fått tillbaka medvetandet, och hon tycks se sig omkring med en bön om hjälp och misskund.

Om kvällen kommer baronen in till henne, sitter vid sängen en stund och frågar, hur hon befinner sig, men han ser på henne kallt och misstänksamt, och då han nämner namnet Walther Lindsay, söker han genomtränga hennes blick.

Herren till Vik har ej synts till vid jaktpartierna under de sista dagarna. Det har sports, att han gjort en brådskande, oförutsedd resa in till Halmstad.

Då doktorn kommer för fjärde gången, säger han i enrum till baronen, att baronessans tillstånd är hopplöst. Det är inte endast kroppen, som är sjuk, det är också själen, och läkarens konst förmår intet.

Men baronessan fruktar döden. Om nätterna talar hon med sin sköterska om dödsrikets fasor och om förlorade syndares eviga straff. Sköterskan söker lugna henne med talet om Guds förlåtande nåd och om Jesu blod, som utplånar alla synder, men baronessan säger, att hennes synder äro för stora att kunna förlätas i denna världen eller den tillkommande.

Hon har glömt, hvad hon en gång sade sig själf, att allt lefvande går mot sitt öde. Hon minns endast, hvad de mörka prästerna i hennes barndoms hemland talade om ansvar och skuld, och hon vrider sina händer i förtviflan.

Det är en stilla höstdag med fallande löf, och baronessan Lydia ligger och tänker på, att hon ej har många dagar kvar att lefva. — Sedan den natt, då hon blef sjuk, är hennes hörsel sjukligt uppdrifven, och hvarje ljud vållar henne pina. Plötsligt afbrytes stillheten af rasslet från vagnshjul, som närma sig.

Kallsvetten tränger fram på baronessans panna, och sköterskan går fram till fönstret för att se, hvem som denna dag kommer som gäst till Sjöboda.

Hon står kvar en stund, och så kommer hon tillbaka till sängen med likgiltig min.

“Hvem är det, som kommer?“ frågar baronessan, med ångest i rösten.

“Å, det är bara den afsatte Sunnerydsprästen,“ svarar sköterskan och lägger kuddarna tillrätta.

“Den afsatte prästen,“ upprepar baronessan Lydia. Hon har aldrig hört honom nämnas, men hennes intresse är väckt. Sköterskan, som är från socknen, måste berätta för den sjuka hela historien om prästfolket Carlén.

Hon lyssnar med spänd uppmärksamhet. “Jag skulle vilja träffa honom, jag skulle vilja tala med honom,“ säger hon. “Gå ned till köket, syster, och säg, att de taga emot prästfolket väl, och tala så med prästen i enrum,

och fråga honom, om han har ett tröstens ord att säga en döende.

Sköterskan ser på den sjuka undrande, men hon vågar ej annat än lyda.

*

Prästfolket sitter i kammaren innanför köket vid ett bord med hvit duk och äter gässtek och dricker sött, starkt vin. Prästfrun har slutat att förbanna och skär steken andaktsfullt och långsamt. Prästen Carlén har läst bordsbönen med darrande röst och knäppta händer. Gossen, som sitter mellan föräldrarna, ser med giriga, lysande ögon på all den goda maten och slukar som ett djur, hvad som lägges på hans tallrik.

När måltiden är slut, kommer sköterskan in och frågar med en vördnad, som inte brukas mot den afsatte prästen, om hon kan få tala ett ord med honom.

Carlén får i ågot af ämbetsmannavärdighet öfver sig och följer henne genast in i närmaste rum.

Sköterskan framför den sjukas hälsning.

Då sjunker prästen utan ett ord ned på en stol och gömmer sitt ansikte i händerna och gråter.

Sköterskan väntar en stund. "Vill prästen komma," säger hon sedan tvekande.

Då ser han upp med ögonen fyllda af tårar.

"Ja, jag kommer," svarar han stilla.

Höstsolen skiner. Pastor Carlén sitter vid baronessan Lydias säng. Han har lånat rena kläder af drängarna på gården, och han bär en kvist blommande ljung i knapphålet.

Den sjuka ser på honom. Hon ser ett härjadt, väderbitet ansikte med djupa fåror, och ur det ansiktet lyser mot henne en blick, som strålar af godhet och barnafromhet.

Baronessan Lydia tycker, att hon aldrig mött en sådan blick. Den drar henne till sig och fånglar henne. Hon ligger länge tyst och liksom söker skydd i den blicken. Hon glömmmer allt, hvad hon hade tänkt säga.

Men slutligen fyllas hennes ögon med tårar.

"Hvarför är lifvet så svårt," säger hon endast, och hennes läppar darra.

Då blir ansiktet framför henne med ens mycket sorgset, och ögonen sänkas liksom i skamsenhet.

"Jag vet inte," säger prästen sakta.

Då börjar den sjuka gråta, "Men det är förfärligt," säger hon, "alla måste lida det, och ingen vet hvarför."

Prästen sitter en stund tyst.

Så tar han sakta och varligt den sjukas händer och lägger dem i sin ena hand, som blifvit grof och valkig af att jämt hålla i tømarna.

Med den andra pekar han ut genom fönstret, uppåt mot den blå hösthimlen, och hans blick blir åter ljus och barnafrom.

"Han vet det," säger han. Och så böjer han sig närmare den sjuka och hviskar, som om han sade en hemlighet: "och det är inte sant, att han är ond och hämndgirig. Han är god och vis. Är det inte bra då?"

Den sjuka upphör att gråta och blir helt stilla.

"Ja, då är det bra," säger hon.

Prästen sitter ännu länge kvar hos baronessan Lydia, men de tala ej mera om dunkla människöden. Hvarför tala om det, som de icke förstå?

Den sjuka pekar på blomman som pastorn bär i knapphålet. "Så vackert," säger hon. Då lägger han den blekröda, doftande kvisten på hennes säng, och berättar för henne sagan om hur Gud skapade ljungen, och hur den lilla ödmjuka blomman var den enda af växterna, som ville kläda de öde hedarna, hvilka stodo nakna och obetäckta. Så tystnar han och sitter åter och ser ut genom fönstret.

"Ljungen och de öde hedarna ha ännu en betydelse," säger han sedan sakta, nästan hviskande. "De öde hedarna, det är den arme syndaren i sin skam och sin nakenhet, och den blommande ljungen, det är Guds kärlek, som räcker till öfver allt och för alla."

Så går han.

Baronessan Lydia väntar stilla på döden. All rädsla har vikit ifrån henne. Baronon talar om möjligheten att föra henne hem till Danmark, men hon ber bevekande att få stanna.

"Låt mig dö här," säger hon, "och låt min graf bäddas i ljung. Ingen annan blomma vill jag ha på min kista än den."

Och en natt kommer döden stilla, trycker sin kyss på hennes panna och plånar bort uttrycket af smärta kring hennes läppar.

När den bleka höstsolen om morgonen ser in i dödsrummet, faller dess ljus öfver ett sofvande barn. Så ung och oskuldsfull ser baronessan Lydia ut i döden.

Som hon önskade det, blef hennes graf bäddad i ljungblommor.

På Sunneryds kyrkogård hvilar hon. Öfver grafven står ett hvitt marmorkors, och dit kommer pastor Carlén hvar höst, när ljungen blommar, och lägger en krans af Guds ödmjuka kärleksblomster.

SIGRID ARNOLDSON.

Från scenen och estraden.

MIDT I VÄRSTA augustihettan fingo Operans och Dramatiska teaterns artister rycka in till arbetet från sina skärgårdsöar och Norrlandssätrar. Det var en samling rödskind, som plötsligt uppenbarade sig i de tysta och halfskumma scenkorridorerna, och helt säkert skulle dessa Thalias barn ej haft någonting emot att ännu en tid fått umgås med den verkliga naturen i stället för den, som gör sig till på träramar och målad lärft.

Men arbetsplikterna lämna ingen respit — och för öfrigt var det nu så länge sedan man fick sockerkaka med bittermandel i tidningarna, att ferierna på det hela taget började kännas en smula enformiga.

Operan inledde sitt nya arbetsår med "Aida", som blifvit åtskilligt renoverad, såväl beträffande regi som dekorationer. Och nekas kan ej att den nya inramningen skänkte ökadt intresse åt Verdis vackra paradopera.

Hr Kirchner sjöng för första gången Radamès' parti med vårdad röstbehandling och jämn dramatisk utformning; men totalintrycket blef, att vi ha haft betydligt bättre framställare af denna roll förut.

Fru Claussens Amneris var förträfflig, ja, storstilad, och fröken Linnander utvecklade i Aidas' roll en glädjande dramatisk liffullhet, hvarjämte rösten klingade fast och varm. Som etiopernas konung visade hr Oscar ett verkligt vulkanlynne, men sången forcerades ibland onödigt, hvarför välljudet fick sitta emellan.

Körerna gingo med precision och klingade friskt, och orkestern bestod ett mönstergillt ackompanjemang under hr Järnefelts vakna ledning.

I början af september torde fru Sigrid Arnoldson komma att låta höra sig på operascenen i några af sina bästa partier såsom Mignon, Traviata m. fl. Att dessa uppträdanden af vår celebra landsmaninna skola locka alla sommarutvandrare, musikälskande stockholmare i massor tillbaka till staden faller af sig själf.

På Dramatiska teatern började spelåret med Strindbergs Mäster Olof, hvilket evigt unga verk utfördes med entusiasm och en konstnärlig afslipning, som lät hvarje del af det starka dramat komma till sin rätt.

Hufvudintresset knöt sig naturligtvis kring

hr de Wahls Mäster Olof, en impulsiv och lefvande tolkning och troget speglande hvarje rörelse af diktens hett strömmande blod. Ny i sin uppgift var hr Hedqvist som Gerdt Bokprantare.

Den 1 september begynna de Ranftska scenerna sin verksamhet, hvartill sluta sig Nya Intima teatern och Lilla teatern — och därmed äro vi åter inne i hvirveln af teaterföreställningar, hvilken af allt att döma kommer att taga publikens både andliga och ekonomiska krafter i anspråk till det yttersta.

I längden kan det naturligtvis ej fortsätta som det nu gör. Stockholm lider under en scenisk öfverproduktion, hvars skadliga verkningar icke torde vara långt borta.

ARIEL.

Vi meddela här en bild af Sveriges nyaste teater, belägen i Ronneby och för kort tid sedan invigd af Selanderska sällskapet med uppförandet af "Den gamla goda tiden".

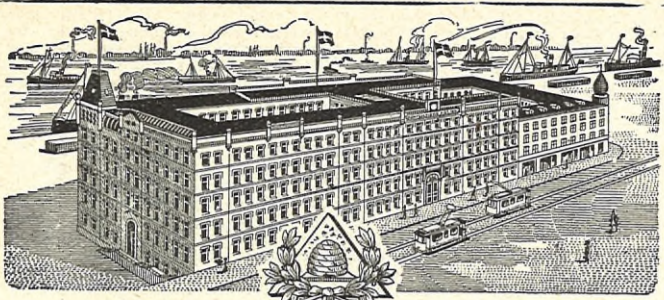
Teatern har ett härligt läge strax vid ån och ej så långt från järnvägsstationen. Den rymmer cirka 400 personer och har uppförts efter ritningar af arkitekten A. Arwidius från Malmö. Utom den egentliga salongen och scenen finnes en liten näpen foajé med terrass, något påminnande om operaterrassen, fastän i miniatyr. Rymliga afklädnings-, garderobrum m. fl. finnas och helhetsintrycket är att Sverige i Ronneby teaterbyggnad får en ny, vacker och ändamålsenlig landsortsteater.

Vid invigningshögtiden utfördes musik af brunnskapellet från Ronneby hälsobrunn, samt upplästes en prolog af apotekare U. Ripa. Utan öfverdrift kan sägas att Ronneby första teaterafton var synnerligen lyckad.

G. Fr—II.

RONNEBY NYA TEATER.

Konfektions-Aktiebolaget
J. A. Wettergren & Co
 GÖTEBORG
 NORDENS STÖRSTA FABRIK FÖR TILLVERKNING AF
Damkappor, Kostymer, Barnkonfektion.

Patent. **Hafregryn och Hafremjöl**

Gyllenhammar
 Känner ni trötthet, behöver ni krafter, åt hvarje frukost **GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl** — tröttheten försvinner. Tillverkas under läkares kontroll.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.
 Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
 FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 27 AUG.—2 SEPT. 1911.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; lammkotletter med spritsad potatis; mjölk; kaffe eller te med surmjölkskaka. Middag: Afredd buljong med frikadeller; kräftor; stekt hare med selader; äppelpudding med gräde.
MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; halstrad gädda med skiradt smör och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pudding af kött med potatismos; körsbärs-soppa med skorpor.
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; vildtpastej (rester från söndag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Rimsaltad färbringa med stufvade morötter; fil-bunke.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt färbringa (rester från tisdag) med potatismos; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa med mjölk; kokt makrill med persiljesås och potatis.
TORSdag. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; sill med smör och ägg samt potatis; kaffe eller te. Middag: Oxstek som vildt med potatis och vinbärgelé; rabarbersoufflé med vispad gräde.
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; ragu på kött med förlorade ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvade turska bönor; risgrynsgrot med äpplen.
LORDAG. Frukost: Smörgåsbord; stufning af bondbönor och skinka; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kall oxstek med potatissufflé; saftkräm med mjölk.

BÄST ÄR

EKSTROMS JÄSTMJÖL
 ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

TENERIFFA-MAGASINET,
 hörnet af Stureplan och Lutternsgatan, rekommenderar sitt rikhaltiga lager af handarbeten: Broderade och hälsömsarbetade klädningar i linne, siden och grästy, blustyger, damkappar af tråd och silkespets, tråd och silkespetsar, mellanbroderier, dukar i olika arbeten, många storlekar, bordlöpare, nåsdukar i linne och silke, nåsduks- och serviett-etu, damväschor, kuddöfverdrag, nattpåsar, paradhanddukar, tallriks-mellanlägg och brödservietter m. m.

RECEPT:
Äppelpudding med gräde (för 6 personer) 5 dcl. äppelmos, 50 gr. sötmandel, 4 dcl. tjock gräde, 6 blad gelatin, 3 msk. kokande vatten, till gelatinet.
 Beredning: Äppelmoset bör vara fasseradt, ganska fast och lagom sött. Mandeln skällas, torkas väl i ugnen, drivnes genom mandelkvarn och blandas med äppelmoset jämte den till hårdt skum slagna grädden. Sist tillsättes det sköljda och idet kokande vattnet upplösta gelatinet, som bör vara afsvalnad. Massan fylls i vatten-sköldj och sockerbeströdd bleckform och får stå på is omkr. 3 tim. När puddingen skall serveras, lossas den med en spetsig knif rundt formens kant och uppstjälpes på tårtskål. Garneras, om så önskas, med frukt och biskvier.

Halstrad gädda (för 6 personer). 1 1/2 kg. gädda, 1 1/2 msk. salt, 1 tsk. ättika, 120 gr. smör, skiradt.
 Beredning: Gäddan rensas, sköljes väl och torkas. Den skäres i filéer, och skinet bortskäres nätt. Ryggen benet jämte alla småbenen borttagas. Filéerna ingnidas med salt och ättika och få ligga 1 tim., hvarefter de skäras i mindre bitar tvärs öfver. Fisk-bitarna doppas i 3 msk. af smöret, halstras öfver glöden och uppläggas på varmt serveringsfat. Resten af smöret hålles öfver, och fisken serveras med nykokt potatis.

Körsbärs-soppa (för 6 personer). 1 lit. färska körsbär, 2 lit. vatten, skalet af 1/4 citron, 1 bit kanel (5 cm.), 1—1 1/2 kkp. krossocker, 2 msk. potatissmjöl (30 gr.).
 Beredning: Bären sköljas i silfat och få rinna af; hälften af dem stötas i stenmortel tills kärnorna äro krossade. De krossade bären sättas på i 1 1/2 lit. af vattnet jämte citron-skalet och få koka 3/4 tim. Bären silas ifrån, sockret tillsättes i saften, som får koka upp och afredes med potatissmjölet, uttrördt i 1/2 kkp. kallt vatten, hvarefter soppan får koka 2 min. Ur resten af bären urtagas kärnorna, bären kokas i återstoden af vattnet med 2 msk. socker och tillsättes den färdigkokta soppan. Serveras helst kall med vispad gräde och skorpor eller biskvier.

Vildtpastej (för 6 personer). 1/2 kg. öfverblifvet, skrapadt kött af hare, 1 hg. späck, 3 ägg, 1 msk. mjöl (10 gr.), 3—4 dcl. tjock gräde, salt, socker, hvitpeppar.
 Till formen: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. finhackad tryffel.
 Beredning: Den skrapade haren males tillsammans med späcket 5 ggr. genom köttkvarn och stötes därefter med trästöt i stenmortel till en jämn och smidig färs. Äggulorna vispas med mjölet och grädden, och denna blandning tillsättes matskedsvis i färsen, under det den arbetas omkr. 1 tim. Färsen afsmakas noga med kryddorna, och sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. En timbalform smörjes med smör och beströses med finhackad tryffel, färsen ihålles och kokas sakta i vattenbad omkr. 2 tim. Den stjälpes upp på rundt fat, garneras med arter och brynt potatis och serveras med öfverblifven sås efter stekt hare eller tryffelsås samt vinbärgelé.
 Kokt rimsaltad färbringa (för 6 personer). 1 1/2 kg. färbringa,

4 msk. salt (60 gr.), 2 tsk. socker (10 gr.), 2 gr. saltpeter.
 Beredning: Refbenen knäckas, och bringan ingnid med en blandning af saltet, salpetern och sockret. Den lägges i ett djupt fat och får stå 3—4 dagar, under det den ofta vändes i den lake, som bildas. Köttet tvättas därefter väl med en duk, doppad i kallt vatten, sättes på i kallt vatten, får hastigt koka upp, skummas väl och får koka 15 min. i 100°, hvarefter spadet afkyles till 82—83°, och köttet får ligga däri utan att koka, tills det är mört eller omkr. 1 1/2—2 tim. Serveras med brynta kålrötter, stufvade grönsaker eller potatisspuré. Spadet kan användas till någon afredd soppa eller puré.
 Sedan köttet är kokadt, kan det penslas med vispadt ägg, beströses med fint stötta skorpor, läggas i en långpanna, hvars botten är täckt med spadet och sättas in i varm ugn att gratineras 15—20 min. Serveras mycket varmt.

Risgrynsgrot med äpplen (för 6 personer). 1 1/2 dcl. karolina-risgryn (150 gr.), 1 lit. vatten, 1 1/2 lit. färska äpplen, 1 1/2—2 dcl. krossocker, (1—2 msk. punsch).
 Beredning: Risgrynen sköljas, skällas i hett vatten, få afrinna, och påsättas i kokande vatten. Äpplena skalas, skäras i fina klyftor och tillsätts jämte sockret, när gröten kokat omkr. 15 min. Gröten får därefter sakta koka, tills grynen och äpplena äro fullkomligt mjuka, eller omkr. 1 1/2 tim., under det den ofta omröres, så att den ej bränner vid. Gröten afsmakas med mera socker, om så behöfves, och punschen tillsättes, om så önskas. Serveras med gräde eller mjölk.
 Till denna gröt kunna äfven krossgryn användas.

Stufning af bondbönor och skinka (för 6 personer). 1 1/2 lit. spritade bondbönor, 2 1/2 lit. vatten, 1 msk. salt, 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. hvetemjöl, 3 kkp. bönspad, 3 kkp. god mjölk, 3 hg. rökt skinka, salt, socker, 2 msk. fint hackad persilja.

Beredning: Groddarna borttagas, och äro börnorna mycket utväxta, skalas de äfven. Vattnet kokas upp med saltet, börnorna läggas och få koka, tills de blifva mjuka. De upphållas i durkslag, och spadet tillvaratages. Smör och mjöl sammanfräsas, bönspadet och mjölen tillsätts under flitig rörning, och afredningen får koka 10 min. Skinkan, skuren i tärningar, lägges, och stufningen får ett uppkok. Den afsmakas med salt, socker och den fint hackade persiljan.

Potatissufflé (för 6 personer). 1 1/4 lit. potatis, 40 gr. smör, 3 ägg, 1—2 dcl. tjock gräde, 1 1/2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 tsk. socker.
 Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
 Beredning: Potatisen skalas tunt, kokas och drivnes genom purépress. Det kalla smöret nedröres i moset med en gaffel tillika med de uppvispade äggen och grädden. Kryddorna tillsätts, och sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan lägges i en smord och brödbeströdd eldfast form, beströses med fint stötta skorpor. Sufflén gräddas i god ugnsvärme, tills den fått vacker gulbrun färg, eller omkr. 40 min. Serveras genast den tagits ur ugnen till smörgåsbordet eller till stekt kött i allmänhet.

lakttag själf den förskö-nande in-verkan som
Oxygenol-Tandpulver
 utöfvar på Edra tänder vid flitigt be-gagnande. Dess verkamma bestånds-delar stärka tänderna och gör dem hvita på grund af sin blekande för-måga. Uppfriskar tandkötet.

För hushållet
 är
Maccaroni
 lämpligast att omväxla med potatis och grönsaker; är lätt tillredd på många olika sätt, närande, välsmakande.

MÖBLER
 BOSÄTTNINGARTIKLAR
 M.M.

 NORDISKA KOMPANIET
 STOCKHOLM
 BEGÄR
 UPPLYSNINGAR OCH PROSPEKTER
 ANGÅENDE
 BOSÄTTNINGSFÖRSÄKRING

VECKANS PRISTÄFLING.

PRISTÄFLING N:R 34
 DET INNEHÅLLSRIKA ORDET.
 Jag känner ett ord bestående af tio bokstäfver; de två första beteckna en tidsindelning, de nästa fyra ett djur, de därefter följande tre något rikt, den sista ett själljud, alla tio tillsammans en stor tidsindelning. Hvilket ord är det?
 Anna H—m.

Lösning insändes under tecknad med namn och adress till Red. af Idun senast den 10 sept. 1911. Å kuvertet bör angifvas pristäfling n:r 34.
 De två första rätta lösningar, som vid den därefter verkställda granskningen påträffas, erhålla följande pris: 1:a pris: en försilfrad brosch eller också böcker — fritt val — till ett värde af 10 kronor. 2:dra pris: böcker till ett belopp af 5 kronor.

LÖSNING TILL PRISTÄFLING N:R 30.

8
9
17
56
20
4
3
100

Vid den företagna granskningen af de insända lösningarna ha de två först påträffade rätta lösningarna lämnats af följande personer, hvilka alltså erhålla de utfästa prisen: Första priset: Fr. Signe Molander, Solhem, Spånga. Andra priset: Fr. Ellen Sjölin, Göteborg.

TIDSFÖRDRIF.
LOGOGRYF.

Hufvudordet:
 Dagen mig aldrig såg,
 Till natthimmeln står min häg,
 Till dunkelblå etervåg.
 En flyktig skönhet jag är,
 Än är jag här, än där,
 Ingen gissar, hvart kosan bär:
 Jag sväfvat och hoppar och svinner
 med hast,
 Jag sopar och fejar med gyllene kvast.

Pannkakor,
 Plättar och Kött-Bullar
 bli porösa och läckra om vid tillagningen litet af **Lagermans Bakpulver**
 Tomten
 tillsättes. Se bruks-anvisningen.

Jag är hemma i Norden,
 Men icke på jorden. —
 Mitt namn — en vink jag dig ger —
 I åtta runor sig ter.

Småord:
 En liten gud så ung och skön,
 Som far på lätta vingar;
 Att han är stark, är gammalt rön:
 Det sägs, han allt betvingar.
 Hvad gjorde Livingstone, André,
 En Stanley, en Pallander
 Och alla handelsresande? —
 Ja, säg nu, hvad du fann där? —
 En man, som vållat mångas död.
 Ett djur, som ej kan springa.
 En blomma, som kan vara röd.
 Hvad plär oss natten bringa?
 Hur är det späda barnets blick?
 En speleman i skogen.
 Säg, hvart om kvällen solen gick?
 Hvad finner man på logen?
 Från Israels barn, hvad hördes väl,
 När de i öknen gingo,
 Andock de hade intet skäl:
 De bröd tillfyllest fingo.
 En liten fisk uti Norrström.
 Ett djur med gnagartänder.
 Hvad mästarn gör med pligg och söm,
 Och som en hvar använder.
 Hvad stackars köksan ställer till,
 När mjölken kokar öfver.
 Ett nyttigt djur, två, om du vill,
 Dem män'skan väl behöfver.
 Hvad oxen på sin nacke bär
 Hvad roligt är att bryta .
 Och ofta efterlängtat är,
 När kassan börjar tryta.
 Hvad jämte rim ej saknas må,
 När vers till vers du smider.
 Hvad sägs din skuldrä trycka, då

Att hyra
 i
Rönninge.

Villan Furuborg, innehållande 7 rum, jungfrukammare och kök, högt och fritt belägen invid Rönninge järnvägsstation, uthyres från 1 oktober i år. Området bestående af 2 tld naturlig park gör genom sitt läge att man är fullt ostörd af grannskapet med järnvägen. Passande för välplacerad familj, som behöfver stärkande luft i vacker natur nära Stockholm. 50 min. resa. Reparationer efter hyresgästs önskan. Närmare upplysningar hos egaren pr Allm. Tel. Rönninge 18 helst mellan kl. 10—12 f. m.

Af sorg och nöd du lider?
Hvad mamma säger, gossen får,
— Ja, »men inte röra».
Den sill, som högst i kursen står.
Ett räknord. — Låt höra! —

M. B.

DEN FELANDE LÄNKEN

Grid for the 'DEN FELANDE LÄNKEN' puzzle with 'X' marks indicating the solution.

Val, ock, lag, mor, par, het, fin,
pol, hal, rar, son, säl, sot, all, sen,
ful, ask, ren, kar, fas, bro, tak, hår,
för, mat, rak. Inpassa dessa 26 småord
på hvardera sidan om den med stjärnor
angifna midtelraden, så att de, till-
ammans med de bokstäver som tänkas
infalla i den, och hvilka utgöra »den
felande länken», bilda 13 större ord.

Är nu den rätta ordningen funnen,
så gifva den felande länkens bokstäf-
ver, lästa uppifrån-nedåt, namnet på
en svensk tonsättare. Pauline.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 33.
METAMORFOSEN: Än står stenen
i grönan dal.
TRIANGELN:

MARIA
ANIS
RIK
IS
A

SVAR

Å den senast införda serien frågor följa
här nedan svar, och har redaktionen
ansett, att det utfästa priset 10 kr. denna
gång bör tilldelas signatören — a., ha-
dan innehafvaren af denna signatur behagad
anmäla sig å vår byrå för beloppets utbe-
kommande.

N:r 176. Hur ni skall möblera ett
rum och kök bäst är nog omöjligt
att besvara här, då man ej känner
edra förhållanden och smaken är ju
olika. Rita en plan af rummen och
vänd eder till någon af de bättre
möbelfärfarna. Jag har köpt mina
möbler till 2 rum och kök af Lind-
grens Möbleringsaffär, Drottning-
gatan 106, Stockholm, och är mycket belä-
ten med firmans arbete. Nämnda firma
lämnar alla råd och upplysningar gra-
tis.

Praktisk husmor.
— Titta i andras rum och tänk
efter hvad ni af dessa saker skulle
tycka absolut illa och absolut bra
om. Jämför så litet olika saker
af det ni som sagt sett i bruk
i andras hem, med hvad ni kan få se
hos hvilken möbelfärfare som helst.
Ni kan också hos en sådan (t. ex.
dekoratör Fredrik Lundius, Lund) få
planscher i ämnet, både öfver möbler
och annan inredning af ett hem, gar-

diner, möbelyg, mattor etc. etc. Så
kan ni se å alla de småtaflor och
skisser, som Carl Larsson så välvilligt
strefat omkring sig och där hans eget
tröfna, men alltigenom enkla hem visas
för världen. Se här möbeldresser:
Nordiska Möblerings A.-B., kungl. hof-
leverantör, Malmö, Stockholm, Göte-
borg, 18 Birgerjarlgatan, Stockholm;
Katrineholms möbler, butik i Stockholm
6 Stureplan; »Egna Hems möbler, Brö-
derna Ljunggren, Ad. Fredriks Kyrko-
gata, Sthlm. Begär t. ex. priskurant
från denne senare. Så ha vi Larssons
snickeriaffär i Mariefred som tillverkar
antika och moderna möbler. Kanske
ni kunde få något riktigt treffligt och
antikt därifrån. Ni kan ju begära
priskurant. Titta så efter 48 Drottning-
gatan, Stockholm, där ni hos Stock-
holms Träfärgnings A.-B. lär kunna,
enligt annons, få ett möblemang bestå-
ende af 1 soffa, 1 bord, 2 stolar och
2 fåtöljer af genomfärgad svensk björk
för 100 kr. Så få vi inte glömma den
kända Bodaforsfirman, som har vackra
och billiga möbler och som har filialer
öfver allt, exempelvis i Lund, Ban-
torget.

N:r 177. Rådfråga er egen håg hvad
slags sysselsättning ni har lust för
och handla därefter.
— Af Fredrika Bremer-förbundet
i Stockholm kan ni säkert få all den
hjälp ni behöfver. Tant Beth.

N:r 178. Undervisningen vid Kungl.
Gymn. centralinstitutet är afgiftsfri,
men är kursen därstädes 2-årig, och
fordras vissa kunskaper m. m. för in-
träde. Vid de enskilda 1-åriga insti-
tuten i Stockholm äro afgifterna 400
— 500 kr. Tjänstekvinnan.

N:r 179. Förmodligen utfodras ni
fågeln för klient. De skola ha fin-
hackad härdkott ägg en gång om
dagen redan under hela häckningstid-
en. Äfven skall äggfoder sedan finnas
åt ungarna. Öfver det hörn af
buren, där boet sitter, skall ni täcka,
så att icke alltför skarpt ljus faller på
de små. Tillskrif för öfrigt Axel Cohn,
fågelhandlare, L. Vattugatan 23, Stock-
holm; han ger er råd och sänder
broshyr. Fågelvän.

N:r 180. Annonsera i någon engelsk
tidning. Det är godt om engelska
familjer, som vilja ha svenska flickors
arbete. Tant Beth.

— Britta och Karin kunna med fullt
förtroende vända sig till det i allo ut-
märkte Fredrika Bremerförbundets byrå
i Stockholm.

N:r 181. Tanken på barnmorskeyrket
är ej att förkastas. Ni kan genomgå
kurs i Stockholm, Göteborg eller Lund.
Undervisningen kostnadsfri. Kurs räk-
ner minst 9 månader. I instrumental-
föreläsning särskild kurs under 6 må-
nader. Till Kungl. Medicinalstyrelsen
ställd ansökan skall ingifvas till Kon-
ungens Befälningshafvande i det län
där man bor. Ansökan åtföljes af
präst-, skol- och läkarebetyg samt in-
tyg af 2 trovärdiga personer i orten
att sökanden äger medel till sitt uppe-
hälle och till inköp af nödiga instru-
ment. Ansökan, egenhändigt skriven,
inlämnas i januari eller juli, då termi-
nerna börja 1 april och 1 okt. Alder
minst 22, högst 35 år. Gymnaster ha
vi öfverfullt. Däremot lönar det sig ej
illa att taga anställning som tekniskt
biträde hos tandläkare. Man kan då
efter slutad arbetstid äfven ha hem-
arbete.

N:r 182. Tullverket har numera lik-
som postverket anordnat särskilda elev-
kurser, hvilka måste genomgå af dem,
som önska bli antagna som e. o. kam-

En brosch

med hvita stenar infatt i silfver, i form
af en oval ring förlorades lördagen
den 29 juli under vägen Sturebadet—
Humlegårdsg. Östermalms saluhall o.
torg, därifr. blå spårv. till Karlavägen.
Om någon tillvaratagit den eller kan
ge upplysning om densamma bedes om
godhetsf. meddel. till Iduns expedi-
tion. A. T. 61 47.

Den ömtåligaste mage för-
drager med lätthet och tillgodogör sig
Vasens (f. d. Nordstjernans) svenska
Järnpreparat »Ferrol». Därför verk-
sammast vid blodbrist och allmän
svaghet. På alla apotek till 2 kr. fl.

Blomsterlökar

från C. G. van Tubergen J:or i Haarlem.
Arets katalog är utkommen o. erh. gm
Jean O. Eriksson & Co., Göteborg.

Herrar fotografer.

En 30 års man kunnig i malm. m. m.
önskar i vinter få lära sig grunderna i
fotografering. Svar märkt »Amatör»,
Vermkog p. r. före 1 sept.

Hotell och Restaurant

TEMPERANCE,
3 Bryggaregatan 3, Stockholm.
Propra och hemtrefliga rum från kr.
1.75. Allm. Tel. 361 o. 512. Rikst. 50 67.

Hemväfda gångmattor och gardiner
i tvättakta färger till billigt pris.
Profver lämnas gratis. Fröken A. Molin,
Gesshult, Figeholm.

Att själf måla (lackera)

möbler m. m. kan hvem som
helst med Ripolin. 84 färgtoner. Tor-
kar fort med en porslinsliknande glans.
Otroligt hållbar. En bok »Om dekora-
tion och målning» jämte fullständiga
färgskalor erhålles gratis och franko.
Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Sthlm.

marskrifvare. Präst-, läkare- och kun-
skapsbetyg (minst realskoleexamen samt
betyg från högre handelsinstitut) skall
läsas. Till årets kurs är det emel-
lertid nu föresatt att insända ansökan.
Vid fängvården torde person med
studentexamen i händelse af ledig plats
kunna vinna inträde, och är lämpligt
att insända betyg (äfven präst- och
läkarebetyg) till Fängvårdsstyrelsen.
Trängsel af inträdesökande är stor
vid alla statens verk, och torde det
vara svårt att säga hvilket som erbjuder
största möjligheter för inträde.

Tjänstekvinnan.
N:r 183. Kurser för utbildande af
handarbetslärarinnor gifvas vid Lundins
slöjdsseminarium, Eneroths handarbets-
skola och Handarbetets Vänner i Stock-
holm, Kvinnliga yrkesskolan i Göte-
borg, Rodenstamska skolan i Hudiks-
vall samt vid de Praktiska skolorna i
Katrineholm, Kristinehamn och Mari-
anelund, bland hvilka de fyra först-
nämnda torde ge den bästa kompeten-
tensen. Vid Lundins sem. äro emellertid
alla platser för året upptagna.

Tjänstekvinnan.
N:r 184. Det torde vara lämpligast
att ni annonserar härom i Idun.

N:r 185. Hör efter på Fredrika Bre-
merförbundet.
N:r 186. Lärarkurser för arbetslärarin-
nor anordnas af »Centralkommittén för
Stockholms Arbetstugor för barn», från
hvilken ni kan begära upplysningar.

N:r 187. En kvinna bör vara spar-
sam med att lägga bort titlarna med
män, det är trefligast för henne i
framtiden. Enligt de flestas åsikt till-
kommer det mannen att föreslå titlar-
nas bortläggande, men han må ej göra
det utan att vara viss om att det
upptages väl. Tant Beth.

— Skall någon göra det så är det
damen.
N:r 188. Fackskolan för huslig ekono-
mi i Uppsala (som har statsanslag,
toft lärarinnor etc.) har äfven lärarinne-
kurser för skolkök, hvilka börja hvarje
år i medlet af januari och vara 2—3
terminer. Så ha vi Göteborgs skol-
köksseminarium, där ansökan ställes
till styrelsen för Göteborgs skolköks-
seminarium, som lämnar vidare upplys-
ningar på begäran. Ebon.

N:r 189. Fru Nelly Thelander, Västra
Smalgatan, Kristianstad. Är mycket
skicklig i alla sorters hvarbeten, så
om ni sänder henne edert afkammade
hår, får ni arbetet utfördt efter önskan.
Skånskan.
N:r 190. Gå upp och sök i Kgl. Bi-
bliotekets tidsningsarkiv. Rob.

N:r 191. Slå er ned i någon stad,
där det vistas studerande ungdom!
Genom inackorderingar kan ni försörja
er och er dotter, som kan bli elev vid
någon god skola mot billig eller ingen
afgift. Att ni har deltagit i sjukvård
ökar er lämplighet som inackorderings-
mamma. Tant Beth.

N:r 192. Det är svårt att gifva råd
här, utom i hvarje speciellt fall. Gif
edra tjänarinnor en sybehörskorg och
säg till, att om något af dess inne-
håll tryter, ersättes det. Att tjänarin-
nor »lägga sig till» med det eller det
kan bero på den uppfattningen att
husmodern »afslagt» plagget. Att en
husmor räknar sin tvätt och läser sina
byråklador och linseskap när den är in-
lagd, hör till god ordning, i synnerhet
om hon har många tjänarinnor. Nog
är det godt och tryggt att i ett hus
äga säkrare läs än smedens, men det
kan också vara till nytta genom att
markera mitt och ditt för opålitliga
och därigenom blifva till hjälp äfven
i moraliskt afseende. För i världen
anställdes rannsaking icke o'ott med
den som stult, utan äfven med den
som blifvit bestulen, huruvida denne
genom slarf å sin sida onödigt frestat sin
svaga nästa. Gamla tidens människor
sågo ofta ganska djupt. Ar det fråga
om en verklig förseelse bör man ej »se
genom fingrarnes» med den, utan »ta
itu» med saken. Det är man skyldig
moralen och rättvisan. Men bättre före-
komma än förekommas. Tant Beth.

— Det vore säkerligen till skada
äfven för tjänarinnan, om matmodern
ej »lätsades om» ett sådant fel som det
ni talar om. Förehåll henne allvarligt
att det är en oafvislig plikt att respek-
tera äganderätten, och att ni ej kan
rekommendera henne till annan plats,
därest hon ej rättar sitt uppförande.
Att ge en örlig tjänare vitsordet är lig-
vare ju att bedraga den person till
hvilken hon närmast kommer, och då
förtjänar ni ju ej bättre än att själf
räka ut för samma obehag. — a.
(Forts.)

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:
A—r. Tomt klingklang.
Wilh. A—r. Afböjes.
EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
»Familjemedl.», Sölvesborg. 2:50 pr
gång.

Advertisement for COLMAN'S STÄRKELSE. Includes image of product box and text: 'Använd COLMAN'S STÄRKELSE. Städs tillfredsställande. Bäst därför billigast. J. & J. COLMAN, Ltd., LONDON, ENGLAND.'

Advertisement for Ferrin. Includes image of a dog and text: 'Bästa järnmedel, utmärkt styrkande. Föreskrifves af många läkare. Apoteket Lejonet, Malmö. Finnes äfven i form af Tabletter. Fås på apoteken.'

Advertisement for Tidaholms Fantasmöbler. Includes image of furniture and text: 'Rikhaltiga variationer. Begär pris! Tidaholms Bruk, Tidaholm. Kungl. Hofleverantör. Försäljningsmagasin: Beridarebansgatan 27, STOCKHOLM.'

Advertisement for Vykort. Text: 'Efter fotografier utföras Vykort i förstklassigt ljustryck och färgtryck till lägsta pris af Svenska Litografiska Aktiebolaget, Stockholm C. Största anstalt i Skandinavien för vykortstillverkning. I lager: Vykort från Sveriges alla landskap samt fantasi- och gratulationskort. Utför alla slags tryckalster. Begär prof och prislista.'

Advertisement for Kronor 7. Text: 'En afpassad, broderad hvit linneklädning, bestående af 4 1/2 meter broderad bård, i st. broderadt framstycke till lifvet och 3 meter slätt linne i 120 cm. bredd erhålles för endast 7 kronor. Begär priskurant. Fabrikens öfriga tillverkningar i hvitbrodyr, konstsilke- och metallbrodyr m. m. rekommenderas. Priskurant gratis. Profver mot 30 öre till porto. Fabriken Spindeln, Uddeho.'

Advertisement for Babyldan Fix. Text: 'Tre ombyten småkl. t. den nyfödde, allt välsydt, pryddigt, i ma kval. Kr. 10 + 50 öre frakt till landsorten. Beställ. af finaste babyutstyrselar: schweizerbrodyr, chambric m. m. Rek. af läkare, sjukhus, barnm. Fru Ekberg, Bellmansg. 24, Sthlm. A. T. Sö. 832.'

Advertisement for Elektriska Strykjärn and Elektriska Fläktar. Text: 'Praktiska nyheter för hemmen! Elektriska Strykjärn. Pris kr. 12:— med sladd. Draga i Stockholm ström för 10 öre i timmen. Alltid färdiga till användning. Ingen beta i rummet. Elektriska Fläktar. Pris kr. 26:50 för fäkt med 240 mm. vingdiameter incl. sladd. Strömkostnad i Stockholm 1 öre i timmen. — Lämna om sommaren svalka och om vintern en effektiv vädring på så kort tid att våningen ej himner utkylas. Demonstreras och försäljas å vår utställning 42 Drottningatan, Stockholm. (F. d. Elektricitetsverkets i Hotell Regina). Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget.'

Advertisement for Schweizer & Co. Text: 'BÄTTRE SIDEN ÄN SCHWEIZER-SIDEN FINNES ICKE! Begär prof på våra nyheter i svart, vitt eller kulört: Duchesse, Voile, Satin souple, Taffetas, Crêpe de chine, Eolienne, Côtelé, Mousseline, 120 cm. bredt, från 95 öre metern, sammet och plysch till klädningar och buslar, äfvensom broderade klädningar och buslar i batist, ylle, lärt och siden. Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden. Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz). Sidentygs-Export. — Kungl. Hoff.'

Advertisement for DIALON. Text: 'Tusentals Professorer och Läkare rekommendera DIALON såsom det verksammaste och angenämaste inströuder för såväl små barn som vuxna; mot stark utdunstning, skoka, inflammation och rodnad i huden, vid brännsår, hudklåda, liggsår och talrika hudsjukdomar. — Finnes å alla apotek.'

Advertisement for Frukttorkningsapparater. Text: 'den af Dir. G. Lind vid Experimentalfältet förordade konstruktionen, användbara å vanlig kokspis för torkning af såväl bär och frukter som grönsaker, tillverkas af oss i tvenne storlekar. N:r 1 till Kr. 18 och N:r 2 till Kr. 30 pr styck. Hvilans Mek. Verksfads A.-B., Kristianstad. Handväfda Linneväfnader från Gestrickslands Linneväveri äro hållbarast och i bruket billigast. Moderna mönster. Låga priser. Begär katalog. Gestrickslands Linneväveri, Gefle 2. Kurs i Klädsömnad och Linnesömnad. Lotten Dahlström. Holländaregatan 6. Tel. Br. 2 09. Prospekt på begäran. Specialaffär för SCHWEIZERBRODYR, SPETSAR, VAFNADER m. m. Tillverkning af DAMUNDERKLÄDER. Rikt profsortiment till landsorten. BRODERI-AFFÄREN. 3 KOMMENDÖRSG. 3.'

LEDIGA PLATSER

HOS DISPONENTFAMILJ å bruk finnes plats ledig omkr. 1 sept. för guvernant af god familj med skyldighet att undervisa en sju års flicka, nybörjare, och för öfrigt grå frun tillhanda. Sökanden bör hafva genomgått flickskola och lägre lärarinneseminarium, vara musikalisk och ha t äfven husligt bildad, samt hafva ett godt och vinnande sätt. Svar åtföljt af foto, och med uppgift öfver pret. torde sändas till märke »Kerstin» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm f. v. b. **SJUKSKÖTERSKELEVER** mottagas af Strengnäs sjukstuga. Närmare upplysningar lämnas af Öfversköterskan därstädes.

VAN barnjungfru, frisk och snäll, kan få god plats på landet i Skåne hos familj med fyra barn mellan 6 och 1 år. Svar med rek. bedes sända till »C. G.», Iduns exp.

SNÄLL, anspråkslös flicka önskas som lärarinna för tre flickor i åldern 8—11 år för undervisning i vanliga skolämnen samt musik. Svar med pret., ref. samt helst foto. till »Landbrukares», Ilfåggenäs p. r., Jämtland.

SJUKSKÖTERSKA af god familj, kunning i matlagning, får plats hos ensam änkan som husföreståndarinna. Lön 25 kr. pr mån. Sv. till »Stins», Iduns exp. **UNDERVISNINGSVAN** lärarinna önskas för 2 flickor, 14 å 10 år. Svar till Fru Ida Björstedt, Båstad.

HEMLÖST, snygg och propert fruntimmer, 40 å 50 år, kan erh. godt hem på landet att hjälpa ung fru med 3 små barn samt någon städning. Endast den som är barnkär och van vid barn anmäla sig. Svar med foto. o. betyg till »Pålitlig», Iduns exp. f. v. b. I följd af lärarinns sjukdom önskas 1 sept. en undervisningsvan helst äldre, frisk, enkel, intresserad, musikalisk lärarinna med kompetens för 3:dje kl. elementarläroverk, för 2 barn, 10 och 11 år. Svar med lönepret., betyg, ålder, foto. till »Fru S. J.», Skedevid, Fornäs.

A egendom närheten af Uppsala, får musikalisk, undervisningsvan lärarinna plats. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

BARNJUNGFU, frisk, barnkär, välrekommenderad, 20-årig, får 24 nästa okt. utmärkt plats för skötsel af två barn i ung familj. Svar märkt »1911 Ordentlig», under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

LÄRARINNA, frisk, anspråkslös, önskas 1:sta eller senast 15:de sept. att läsa vanl. skolämnen o. språk med 4 barn i ålder 8—12 år, till enkel, god familj i Angermanland. Den som är villig deltaga i husliga göromål äger föredras. Frisk o. härlig natur vid Angermån. Lön 200 kr. pr år. Svar med betygsafskr. o. foto. till »Godt hem», Sandslån p. r.

BARNHUSA, pålitlig, barnkär och sykkunnig, ej under 25 år, önskas till 24 oktober. Svar till Grefvinnan S. Hamilton, Sköfde.

SKICKLIG kokerska med godt lynne och sätt, ordentlig och van vid större hushåll, önskas till 24 okt. Svar till Grefvinnan S. Hamilton, Sköfde.

GUVERNANT, frisk, undervisningsvan och musikalisk, önskas till hösten för 2 flickor 8—16 år. Svar med betyg, lönepret., ålder och foto. till Fru Ester von Braun, Mostorp, Getinge.

LÄRARINNA, undervisningsvan och skicklig, sökes för 2 flickor, 14 och 12 år, 6:te och 5:te kl. kurs. Piano-undervisn. önskvärd. Svar jämte betyg o. foto. till Fru Elvin Ribbing, Moholm. **BARNFRÖKEN**. En snäll och anspråkslös flicka, något musikalisk och kunnig i sömnad, sökes för fem barn. Lön 15 kr. pr månad. Godt och vänligt bemötande. Svar till »Genast», Ekolund p. r.

BARNFRÖKEN, som genomgått kurs i barnvård eller barnträdgård och något kunnig i sömnad, erhåller anställning för skötande af två barn. Intyg och rek. torde tillsändas Fru Mary Andersson, Antrea station, Finland.

FORESTÄNDARINNA, fullt skicklig i tillkärning, profning o. garnering af damklädningar och blusar, erhåller god plats i syateljé i Norrland. Lönevillkor, ref., foto. sändes under »Syateljé», Iduns exp.

BARNJUNGFU sökes till hösten för en 8 års flicka med skyldighet att tillfällighetsvis vara behjälplig med andra sysslor. Bör vara kunnig i sömnad, barnkär, pålitlig o. ordentlig. Personliga rekommendationer fordras. Svar med foto. till Friherrinnan Wrangel, Säby, Strengnäs.

UNDERVISNINGSVAN guvernant, som som är villig att läsa med tvänne gossar, får plats på landet i öfre Norrland den 1 instundande oktober. Lön 25 kronor i månaden och fria resor. Svar till »J. S.», Iduns exp.

HUSHÅLLSFRÖKEN, villig att ensam (med hjälp för tvätt o. skurning) sköta hushållet för två damer, hvaraf den ena äldre, kan till den 1:sta sept. temparerha plats i Stockholm. God matlagning, sparsamhet, stadga, godt lynne o. sätt önskas. Svar med fotografi, betygsafskrift, uppgift af rekommendation m. m. till Fröken Bertha Hübner, Håstede, pr. ångf. Ostanå I.

EN anspråkslös, snäll, frisk, arbetsam flicka, ej under 25 år, som vill åtaga sig en husas sysslor samt förhöra läxor med en gosse (enda barnet) i 4:de klass, och som är fullt kunnig i enklare sömnad, erhåller verklig god plats i Stockholm d. 15 sept. Svar med rek., foto., ålder o. löneanspråk till »Liten vänlig familj», Iduns exp., Sthlm.

INTELLIGENT, kärnfrisk, okonstlad kvinna, 22—32 år, af god familj, med godt o. vänligt sätt och utseende, helst musikalisk, får plats att ensam sköta hemmet (utanför Sthlm med stadens bkvmålig.) å medelåld., allvarlig tjänsteman, hvilkens hustru och barn vistas på annan ort. Svar, märkt »Ordning och sparsamhet», jämte foto., rek. och löneanspr. till Iduns exp.

UNDERVISNINGSVAN, enkel, anspråkslös lärarinna, erhåller plats i Norrland den 15 sept. att undervisa 3 barn, 12, 9 o. 7 år, i vanliga skolämnen, språk, sång o. musik, om betyg, ref. och löneanspråk inom 8 dagar insändas till »Lärarinna, Norrlands», Sundsvall p. r.

BILDAD, anspråkslös flicka — ej under 25 år — som är frisk och stark, erhåller nu genast plats som hjälprede i tjänstemannafamilj, där frun är klen. Den sökande bör vara erfare i alla i ett hem förekommande göromål, kunna handhafva tjänare samt taga vård om barnen. Svar med betyg och rekomm. samt uppgift af löneanspråk torde jämte fotografi insändas till »Box 5», Vänersborg.

BARNFRÖKEN från bättre hem sökes till en naturköslig egendom i Finland i närheten af Lammfors för att sköta en flicka om 6 år och tvänne gossar om 3 år. Sökanden, som kan tillträda platsen den 15 sept., eventuelt 1 okt., bör dessutom vara villig att deltaga i lättare sysslor inom huset liksom kunnig i vanlig sömnad. Svar med rek., uppgift om lönevillkor m. m. adresseras till Kaptenkan von Krämer, Finland, Kuru.

EN frisk och stark, verkligt barnkär flicka, ej under 20 år, något kunnig i sömnad, helst från mellersta Sverige eller Norrland, erhåller genast eller fr. o. m. 1 oktober förmålig anställning som barnjungfru för en 20 månaders gosse och 4-årig flicka. Goda rekommendationer erfordras. Svar med löneanspråk och fotografi till »H. H.», Svenska Annonbyrå, Erik Dahlbergsg. 6, Göteborg, f. v. b.

EN anspråkslös hushållerska kan erhålla plats den 15 sept. hos ensam folkskollärare på landet. Svar med rek. och löneanspråk märkt »Lätt-skötte», till Lund p. r.

Barnfröken

som vill åtaga sig att sköta två barn, 2 år och 1/2 år gamla, erhåller den 15 september plats å herrgård i mellersta Sverige. Lön 25 kr. i månaden. Vana i barnskötsel erfordras. Sökande bör äfven vara van vid landet. Svar med fotografi och betygsafskrifter sändes till »Familjemedlem 1911» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Lärarinna.

Ung, glad, frisk lärarinna med undervisningsvana, äfven språk, önskas för 2 flickor i 1 och 3 klassens kurs. Lön för läsåret 175 kronor. Fri resa. Svar med betyg och ref. samt foto. sändes till Förvaltare Sven Wikström, Hoting.

Undervisningsvan,

barnkär och fullt frisk lärarinna önskas att undervisa 2 elever i 2:a och 5:te klassens kurser samt första grunderna i musik. Lön 250 kr. och fri hitresa. Svar med betyg och foto. till Töcksfors 9 p. r.

En verkligt barnkär flicka i

får utmärkt plats 1 okt. hos familj i Göteborg att sköta 2 minderåriga barn (1 1/2—3 år). Bör vara kunnig i sömnad och försedd med goda rek. Svar till »Fru E.», Stenungsön, Stenungsund.

Barnsköterska

önskas i ett enkelt hem i Karlstad för två snälla, friska och glada flickor i ålder 3 1/2 och 2 år samt en mindre gosse. Reflekterande torde lämna uppgift om föregående verksamhet samt i öfrigt nöjaktiga upplysningar och foto. jämte löneanspråk. Svar till »Ingenjör» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

En barnkär, arbetsam flicka som genomgått folkskola och om möjligt kursen för barnvård sökes till ett bättre hem där 2 tjänare finnes. Hon måste vara kunnig i sömnad, vara snäll och barnkär. Anbud åtföljd af foto., betyg meddelande om lön och när snarast platsen kan tillträdas sändes märkt »Karlstad» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Plats finnes ledig

för en skicklig och ordentlig kokerska hos en mindre familj i Helsingborg den 24 inst. okt. Den sökande bör vara kunnig och villig att hjälpa städerskan med öfriga inomhus förekommande göromål. Svar till »B. I.», Sv. Telegrambyråns Annonssaf., Helsingborg.

Husföreståndarinna.

Ensam, bättre ungherre söker ung bildad dam att förestå hemmet. Bör vara villig och kompetent att ensam sköta samma. Hjälpt till gröfre sysslor får tagas. Platsen bör tillträdas omkring 15 sept. Ansökning med nödiga upplysningar och foto. adr. »M. Hösten 1911», Box 235, Stockholm.

En duglig hushållerska

får plats den 24 okt. hos Friherrinnan Ramel, Villa Strandhem, Landskrona.

En elementarbildad

(helst något musikalisk) flicka, får god plats i fam. för att hjälpa barnen med läxläsning samt dessutom förekommande göromål. Svar till »Köpmanshem», Sv. Telegrambyrå, Malmö.

En bättre flicka,

enkel och anspråkslös, frisk och stark, med glad och vänligt sinnelag, som med sparsamhet under husmoders ledning vill åtaga sig matlagning och deltaga i förefallande göromål, sökes snarast till ingenjörsfamilj (4 barn 9—16 år). Husbjörgru och hjälp till gröfre sysslor finnes. Endast verkligt duglig person gör sig besvärlig. Svar med uppgift om lönepretentioner m. m. till »S. K. F.», under adress Gumælii Annonbyrå, Malmö.

Stenograf,

som obehindradt skriver tyska och engelska språken, erhåller plats den 1 okt. Ansökningar före den 1 sept. ställas till Disponenten för J. H. Munktells Pappersfabriks Aktiebolag, Grycksbo.

En småskollärarinna

önskas för mindre barn, bosatta i stad om vintern, och på landet om sommaren. Svar sändes till Friherrinnan Cederström, Hedvigsdal, Glemmingebo, Skåne.

För en köksförestånderska och en arbetsförestånderska

finnes platser vid Sätters hospital. Lön för den förra 650 kr., och för den senare 480 kr. pr år jämte naturaförmåner. Utom sakkunnskap kräves förmåga att kunna leda arbeten samt redovisa för omhändertvånande förädr. Ansökningar, åtföljda af vitisor och betyg, äfven frejd- och läkarebetyg insändas inom 14 dagar under adr. Öfverläkaren, Hospitalet Säter.

PLATSSÖKANDE

VEM önskar i sitt hem hjälp af en ung flicka, som genomgått 8-kl. klassigt läroverk, 3-årig kurs på Tekn. skolan i Sthlm, väfurs och dessutom varit mors hjälprede till hemmet. Svar till »24 år», Asen, Transtrand.

22-ÅRIG FLICKA önskar till 1:ste nov. plats i godt hem att biträda med barns skötsel, sömnad och öfriga hemmets sysslor (icke matlagning). Genomgått 8 kl. läroverk, kurs i llinnesömnad. Svar till »Barnkär 22 år», Iduns exp. f. v. b. **FRU** (skånska), 36 år, önskar plats som husföreståndarinna i ett finare hem i Stockholm, skicklig i matlagning samt ett hems skötande. Svar till »Fru 1911», Jerntorget, Göteborg, p. r.

LÄRARINNA, undervisningsvan i skolämnen, språk o. musik, söker plats. Goda betyg. Svar »Gladlynt-Barnkär», Sv. Telegrambyrå, Sthlm, f. v. b.

BILDAD, ung flicka, kunnig i väfnad, sömnad och handarbeten, önskar plats som biträdande lärarinna vid handarbets- eller väfskola eller som sällskap och hjälp i godt hem. Svar till »15 sept.», Råshult, Diö.

ENKEL, anspråkslös landsflicka, van vid arbete, önskar mot någon lön komma under skicklig husmoders ledning för att lära allt som hör till ett hems skötande. Svar till »Hösten 1911», Wrena p. r.

24-ÅRS flicka, kunnig i llinnesömnad och husliga sysslor och från ett godt hem, söker plats som hjälp mot fritt vivre och någon lön hos bättre fam. Svar till »sept. 1911», Iduns exp.

BÄTTRE, ung jämtländska önskar plats som hjälp och sällskap i god familj. Fritt vivre. Svar emottas tacksamt till »May», Dufed p. r.

UNG, frisk och gladlynt värländska, van vid arbete och som genomgått 8-kl. klassigt läroverk, söker plats som sällskap och hjälp i ett hem eller som barnfröken. Svar till »Familjemedlem», Karlstad p. r.

BILDAD flicka önskar undervisa barn och vara husmodern till hjälp. Svar: »19 år», Karlstad p. r.

SMÅSKOLLÄRARINNA med goda betyg söker plats på landet att undervisa mindre barn i vanliga skolämnen. Är äfven villig deltaga i husliga göromål. Vid lön fästes intet afseende, om ett barn får medfölja. Svar till »Evas», Djursholm p. r.

BILDAD, anspråkslös, 29 års flicka önskar plats i godt hem där jungfru finnes för de gröfre göromålen. Är kunnig i matlagning, bakning, enklare sömnad samt handarbeten. Goda rek. från föreg. platser. Tacksamt emottas svar till »A. F.» Pliktrogens, under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

GYMNASTIKREKTOR, som genomgått Kungl. Gymnastiska Centralinstituttet och flera år vistats i Tyskland, önskar plats i familj eller medfölja på resor. Svar till »Gymnastikdirektör 1911», Iduns exp.

UNG flicka önskar mot fritt vivre plats i affär. Äger god handstil och är något kunnig i bokföring. Svar märkt »Plats i höst», Iduns exp.

ANSPRÅKSLOS, medelålders, bättre flicka önskar från hösten plats att sköta äldre familj eller dams hushåll. Svar till »Ensam», Upsala p. r.

UNG engelska af god familj, som under sommaren vistats i svensk familj för att undervisa och tala engelska med barn, söker liknande anställning. Är äfven villig deltaga i förekommande göromål och sömnad samt leda pianoöfverspelning. Rek. lämnas af Fru Axel Dickson, Vikaryd, Alingsås.

UNG flicka som med goda betyg afslutad realskolexamen och är något undervisningsvan, önskar till inst. hösttermin plats som guvernant. Svar till »17 år», Mem.

19-ÅRIG FLICKA som genomgått hushållsskola önskar som hjälp plats i god familj. Lön önskas. Svar till »Okt. 1911», Enånger (Hudiksvall).

PLATS i Stockholm att ensam sköta bättre hem önskas af flicka som förut förestått officershem. Svar till »Humor», Iduns exp.

HUSHÅLLSVAN, 33-årig flicka, önskar till hösten plats att förestå hemmet att respektabel änkeman. Jungfru bör finnas. Svar till: »Hösten 1911», Borlänge p. r.

SJUKSKÖTERSKA, som genomgått 1-årig kurs i sinnessjukvård, önskar plats vid upptagningsanstalt eller privat å någon lindrigt sjuk. Helst i närheten af Stockholm. Tacksamt för svar till »Karin 21 år», Iduns exp., Sthlm.

GUVERNANTPLATS sökes af 21-årig, frisk och hurtig flicka af god familj på landet. Van att undervisa t. o. m. 4 klass. Musik. Vackra rek. Svar tacksamt till »21 år post box 41», Katrineholm.

EN ung flicka, som genomgått 8-kl. klassigt läroverk, önskar under nästkommande läsår plats som guvernant. Önskar helst undervisa flickor i 1—5-kl. klassens kurs. Godt sätt med barn. Svar till »Van», Iduns exp.

FLICKA, med fina betyg från Hulda Lundins slöjdsseminarium och Brunns konstväfnadsskola, önskar snarast möjligt plats i skola eller hem. Tacksamt för svar till »20 år», Arvika p. r. **20-ÅRS** flicka önskar plats i familj. Har i sitt hem hjälpt till med inomhus förekommande göromål. Är kunnig i llinnesömnad. Svar till »20 år», Halmstad p. r.

25-ÅRIG, huslig flicka önskar plats i praktiskt familj som hjälp och sällskap. Svar till »Hösten 1911», Söderlund, Kappaffär, Vestrås.

EN ordentlig flicka som ej förut innehaft plats önskar komma i liten bättre familj, helst som ensamjungfru. Svar till »Norrländska», Iduns exp., Sthlm f. v. b. **UNG** lärarinna som tjänstgjort i såväl folk- som småskola, önskar plats i familj att undervisa barn. Kunnig i sömnad. Är äfven villig deltaga i inom hemmet förekommande göromål. Svar till »Lärarinna», Söderhamn p. r. **19-ÅRIG**, bättre flicka från godt hem önskar till hösten plats som hjälp och sällskap åt äldre dam eller mindre familj. Kunnig i allt som hör till ett ordentligt hems skötande. Svar till »Framtid», Iduns exp. f. v. b.

UNG flicka, som med goda betyg och vitisor genomgått Anna Sandströms 8-kl. klassiga elementarskola för flickor, önskar plats som lärarinna för 1 eller 2 barn, helst i familj på landet. Svar till »Daga», Gråsmark, Värmland.

ANSPRÅKSLOS 32-årig flicka önskar plats att under husmors ledning sköta mindre hushåll. Kunnig i enklare matl. och bakn. Svar emottas tacksamt till »1 nov. 1911», Nora p. r.

22-ÅRIG flicka, kunnig i alla inom ett hem förefallande göromål, äfven sömnad, söker plats helst som hushållerska för ensam person, med hjälp till gröfre göromål. Svar till »Z. Hösten 1911», Norrviken p. r.

Hos ämbetsman

önskar ung dam anställning som skrifbiträde. Fint betyg från flerårig tjänstgöring på domarekansli. Kunnig i maskinskrifning. Snabb och redig handstil. Svar till »Ordning och litet adresseras S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Värdinna-Husföreståndarinna.

Med anledning af hemmets upplösning till hösten önskar duglig, kompetent person plats. Den sökande är fullt kunnig i ett större hems skötande. Innehaft senaste platsen 10 år, önskar framtidsplats. Goda ref. finnes. Svar till »Kompetent» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Bättre flicka

önskar plats till hösten i vänligt hem. Kunnig i matlagning och husliga sysslor. Svar märkt »Hösten 1911», Gumælii Annonbyrå, Malmö.

LONDON Alwyne College, Canonbury.

Flickor och unga damer mottagas. God inack. Komf. hem. Utm. ref. Goda språkkelt. Trädg. Tennis. 60 kr. pr månad.

I **DALARNA**. Smedsbo pensionat erbjuder god och angenäm inackordering till moderat pris. Högt läge. Härlig skogsluft. Öppet året om. Fina ref. Adr. Fru Malin Lissel, Aspeboda.

GOD inackordering omedelbart eller instundande hösttermin för en eller två kvinnliga studerande hos Fru C. Dahlberg, Västmannagatan 14, 2 tr., Stockholm.

I bild. tysk familj, frun svenska, finna unga flickor, äfven musikstud., behagligt hem. Bäst sv. ref. Berlin Passauerstr. 39, Fru Zesch.

KAMRAT önskas till egen son att i höst läsa 1 klass kurs eller till dotter att läsa 3 förb. klass kurs. Godt hem, omvårdnad, kunnig lärarinna. Frisk skogsluft. Fina ref. Svar till »R.», Västerås.

TYSKLAND. Helpension för bildade flickor i tysk universitetsstad. Eget hus i stor trädgård. Utm. utbildning i språk, musik, hushåll m. m. Godt hemlif. Tillfälle till nöjen. Vidare genom Fru Sinner Hagerstad eller Fröken Sylvan, 11 Wörtstrasse, Marburg a/d L.

TOCHTERPENSIONAT v. Frau R. Cramer, Hannover, Ifflandstr. 26 bietet jungnen Damen angenehmes, Heim. 1:a schw. u. deuts. Ref.

UNG flicka kan under van husmors ledning praktiskt få lära hushåll. Svar till »Husmor» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

VORE tacksam genom er tidning erhålla upplysning å godt pensionat eller barnhem där god vård och förstklassig uppfostran kan erhållas för 6-å 7-årig flicka. Svar emottas tacksamt under sign. »Greta», Iduns exp.

LISAKULLA HVILOHEM, Sättila, Västergötland, mottager för hösten och vintern personer på längre eller kortare tid. Barr- och löfskog. Enskilda och delade rum. Pris 65—80 kr pr månad. Vidare meddelar Fru Elisabeth Schultheisz.

FROKNARNE LÖFGREN emottager bildade kvinnliga inackorderingar. Trefliga rum. Fri utsikt. Centralt i Vasastaden. Rådmanngatan 69, Stockholm.

FOR en ung och frisk men fattig flicka, som saknar moderlig vård, sökes ett enkelt, godt hem, där hon under en god kvinnas ledning kan få utbildna sina anlag för husliga göromål. Någon ersättning lämnas. Referenser önskvärda. Svar till »Hemlif», genom Sv. Telegrambyrå, Stockholm.

TVA unga flickor som önska dela rum, rum, kunna erhålla ett godt hem i Stockholm från höstterminens början. Alla nutida bekvämligheter. Sol och fri utsikt. Gul spårvagn utanför. Svar till »Änkefru», Sv. Telegramb., Örebro. I flickpension på landet blifver instundande läsår plats ledig för tvänne flickor i skolåldern. Undervisning af vana lärarinnor i svenska ämnen, språk, musik och handarbeten. Pris pr läsår 400 kr. Goda referenser. Svar till »1911», Fredene p. r.

ANGENÄM inackordering erhålles på Långshyttans pensionat i Värmland. Godt bord, ljusa rum, förtjusande natur, sjö, hög luft, björk- och barrskogar, bil- och cykelvägar. Piano. Riks i pensionatet, Filipstad 184, adr.

UNDER SKICKLIG föreståndarinnas ledning mottagas hushållselever såväl i enklare som finare matlag. som ock i ett hems skötande. För klena damer som önska rekreation och sysselsättning särdeles lämpligt. Pensionatet Långshyttan (Värmland).

INACKORDERING i lifigt hem i stad eller på landet, där ungdom finnes önskas under en 14 dagars semester i slutet af sept. af »Kvinnlig bankkantorist», Iduns exp. f. v. b. **EN** snäll och frisk flicka i skolåldern mottages under nästa läsår, 1 okt.—1 juli (möjlig längre) af folkskollärarinna på västkusten. Svar märkt »A. D.», Näås Floda-station före 3 sept.

I vacker, frisk skogstrakt af Dalsland mottages som inackordering från den 15 sept. en 6-å 7-årig gosse eller flicka till sällskap åt egen 6-årig gosse. Svar till Fru N. von Sneidern, Köpmannebo.

FÖR unga flickor, som önska undervisning i alla hemmets göromål, erbjudes tillfälle därtill i större prästgård i norra Småland. Vackert läge vid kyrka, sjö och järnväg. Pris 60 kr. i månaden. Svar till »Prästgård», Säbydal.

Två väluppfostrade flickor kunna 1 sept. eller senare i tjänstemannafamilj i Stockholm erhålla helinackordering med deladt vackert rum i stället för egna dottrar som vistas å pension. Svar till »God omvårdnad 1 sept.» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Å Sörmlandsegendom

mottages en ung flicka som sällskap åt husets dotter. Pris 100 kr. pr månad. Referenser önskas. Svar till »Grefvinnan H.» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

A Lady

som önskar lära sig engelska kan få inackordering i engelsk familj på landet nära Sthlm. Svar till »Civilmilitär familj», adr. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm f. v. b.

Inackordering

kan erhållas hos Fru Maria Plg-Gyllenbåga, Artillerigatan 24, 3 tr. Allm. Tel. 2223.

Norrlandsluft.

En flicka om 10 å 12 år, icke lung-siktig, kan få inackorderingsbyte med 15-årig sådan som för skolstudier vid Välniska eller Ahlinska skolorna, från höstterminens början skall vistas i Stockholm. Läget 7 timmars resa från Stockholm i härlig trakt. Skola på platsen. Svar till »Inackorderingsbyte», Sv. Telegrambyråns Annonssaf.,

Konungariket Sachsen.
Technikum Mittweida
 Rektor: Professor A. Holz.
 Högre tekniskt Lärverk för elektro- och maskinteknik. Skilda afdelningar för ingenjörer, tekniker och verkstäare. Elektrot- och maskinlaboratorier. Instruktions-verkstäder.
 86:te läsåret. 3610 studerande. Program etc. kostnadsfritt gen. Sekretariatet.

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,

Medför enligt kongl. maj:ts medgivande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
 Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
 Prospekt på begäran genom Dr: J. Arvedson. adr. Strömsborg, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen

afslutas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 18 sept.

Prospekt gen. **kapt. J. Thulin, LUND.**

Med. Dr. E. Kleens

(ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 i. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städe under adress **Saltsjöbaden.**

Professor Unmans Institut

börjar 2 okt. ny (ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik. Begär prospekt! Brunkebergsgat. 9, Stockholm.

MASSAGE och SJUKGYMNASITIK. SVEN LOKRANTZ.

Dipl. ex. Sjukgymnast och massör. Träffas säkrast: Torsdagar 6-7 e. m. Lördagar 8-5 e. m. Adr. Dalagatan 78 B. A. T. V. 40 78. Specialitet: Rheumatisk hufvudvärk och migrän.

Den som vill undvika att i sommartid få en röd och fräknig hy bör ingnida den med Oatine-creme som är en naturprodukt framställd af ren hafre. Huden får genom rationellt bruk en vacker varm färg.

Oatine finnes öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 och Drottninggatan 63, Stockholm.

Damhårarbeten.

Peruker, Benor, Flåtor, Länkar m. m. tussental. Obs. I VI signera ej postpaket med "Hår", Herr o. Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58, Stockholm.

Äkta Hårnät

oäst och billigast direkt från Svenska Hårnätimportören, adr. Stockholm Va. Stort prof mot 45 öre i frimärken.

Mélanogéne,

Oigumare - färgar hår, skägg och ögonbryn - håller färgen i månader. Pris kr. 4.50. Endast i

Franska Parfymmagasinet, 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Crème de Cholepalmine,
 utmärkt antiseptiskt hudmedel,
 säljes i tuber à 30 öre hos Herrar *Specert-, Färg- och Parfymhandlarna* m. f. samt à *Apoteken.*

"Stabil"
 trappstolen är behöflig i alla hem och affärslokaler. Alltid färdig som stol eller trappa. Pris kr. 8.50. Sändes till alla platser i landet från
Rönneådalens Slöjndindustri,
 adr. Stockamöllan.

Under
Juni, Juli och Augusti
 är
Iduns Expedition
 öppen
 Lördagar kl. 9-3 Öfriga hvardagar kl. 9-4.

I Kvinnliga Utbildningskolan Villa Hult,

belägen vid den vackra Kurorten Kneippbaden meddelas undervisning i ämnen som närmast afse unga flickors utbildning för hemmet och lärarinnekallet. Elever få genomgå *Husmoderskurs, Kurs i barnvård, Samaritkurs,* samt utbildning till lärarinnor i *Huslig ekonomi och Kvinnlig slöjd.* Dessutom meddelas undervisning i *valfria ämnen, såsom konversation i levande språk, musik, sång, målning, modellering.* I konstindustriella arbeten såsom *cicilering, gyllenläder, läderplastik, träskärning, väfnad samt kläd- och linnesömnad, moderna handarbeten, hattklädsel, gymnastik och ridning* af därtill kompetenta lärare och lärarinnor. Kortaste tiden för genomgående af en kurs är tre månader, med början den 15 sept. Referenser af framstående personer på platsen. Tillfälle till nöjen, sport och idrott. Utförligt prospekt sändes mot porto samt förfrågningar besvaras af *Fröken Ella Hult,* adr.: Kvinnliga Utbildningskolan Villa Hult, Kneippbaden. Tel. 758.

Stockholms Borgarskolas Handelslinje.

Kommunalunderstödt, fullständigt handelsläroverk. Det 25:te arbetsåret börjar **Fredagen den 15 september.** Års- och terminskurser i alla vanliga merkantila ämnen. Praktisk inöfning i kontorsöromål. Specialkurser i främmande språk, stenografi och maskinskrifning. Strängt begränsadt elevantal i hvarje klass. **Centralt, tidsenligt inredd lokal** i skolhuset 7 och 9 Birger Jarls torg. Moderata afgifter. Kostnadsfri platsförmedling. Under arbetsåret 1910-1911 räknade borgarskolan **2,066 elever.**

Ex. af handelslinjens arbetsordning och lärokurser utlämnas i hvarje större bokhandel i hufvudstaden. Anmälningar mottagas hvarje helgfri dag kl. 11 f. m.-2 e. m. å rektors-expeditionen 13 Brunngatan, 2 tr. (äfvén pr telefon: Allm. 5531, Riks. 8211). Bref med förfrågningar sändas under samma adress. Stockholm i augusti 1911. **Undervisningsrådet.**

Åhlinska Skolans Hushållskurs, Dalagatan 16-18.

Ny termin börjar den 14 sept. 1911. Undervisning i enkel och finare matlagning, bakning, konservering och födoämneslära. Kursen varar 3 månader med arbete 5 dagar i veckan. Anmälningar mottagas till 25 aug. af *Fröken Elin Fredholm, Margreteberg, Lilleskog,* därefter i skolans lokal.

Hushållsskolan Hølen, Insjön, Dalarne,

meddelar fullständig undervisning i såväl enklare som finare matlagning, samt genomgående kurs i handarbeten såsom konstväfnad, linnesömnad, knyppling och läderplastik m. m. Undervisningen meddelas af därtill kompetenta lärarinnor. Skolan har det härligaste läge i närheten af Insjöns järnvägs- o. ångvägstation samt 8 km. från Dalarnes turistcentrum, Leksand. Kursen, som börjar den 1 sept., pågår i 6 månader. Prospekt erhålles mot bifogadt porto.

Andrea Eneroths Handarbetskola, Karduanmakaregatan 8 B, 1 tr., Stockholm.

Terminskurs i *Klädsömnad* börjar 7 sept. Praktisk metod, egen profbyst (ej af papp). Terminskurs i *Konstsömnad* börjar 11 sept. Kurserna kunna genomgåas en och en eller samtidigt. Anmälan göres i augusti skriftligen.

Husmoderskolan Hemmet

börjar höstkursen den 1 sept. Prospekt och närmare upplysningar genom *Fru Anna Gyllenspetz,* född von Holten, Drottninggat. 67, Stockholm. R. 13334.

Kurs i klädsömnad. Elever mottagas dagligen kl. 11-3. Upplys. i skolans lokal. Grefgatan. 57. Allm. tel. 22453. Aftonkurs två gånger i veckan. Prospekt på begäran. **Selma Wahlgren.**

Demonstrationskurser

2 fm. i veckan 12-2 under tre veckor, afgift 15 kr., samt en kväll i veckan 1/2 8-1/2 10 under sex veckor, afgift 12 kr. Smörgög: rätter och bakverk däraf.

A la dauber, frukt i gelé m. m., salader, såser, smörgåsmat, konfekt, serviettbyrning m. m. m. m.

Göteborgs Nya Husmodersskola, S. Allégatan 2 A. Rt. 10624.

Linnesömnadskurser

3 fm. i veckan 10-12 under sex veckor. Moderna metoder. Endast ett begränsadt antal elever mottages. Hvarje deltagare disponerar en maskin. Afgift 18 kr. **Göteborgs Nya Husmodersskola, S. Allégatan 2 A. Rt. 10624.**

Kurser i spetsömnad, knyppling och hälsömnad 2 fm. i veckan 12-3. **Göteborgs Nya Husmodersskola, S. Allégatan 2 A. Rt. 10624.**

Vid Åsgårds Skolkoloni,
5-klassig praktisk läroanstalt för välartade, normalt begåfvade gossar
 finnas till **läseterminens början den 15 september** några få elevplatser lediga.
 Prospekt och upplysningar från grefve **Robert Mörner,** koloniens rektor. Birka, Täng (Jämtl.)

Örebro Kindergården-Seminarium,
 Silvermedalj på Industri- och Slöjdställningen i Örebro 1911. Oskarsparken 7. Ny teor. prakt. kurs begynner omkr. 15 september. Goda platser anskaffas. Begär prospekt och upplysningar genom föreståndarinnan **Fröken Maria Kjellmark, Örebro.**

Lektioner i Linnesömnad (äfvén Blusar, Barnkläder m. m.)
 Kurserna börja åter i Stockholm den 11 sept. och i Malmö den 11 sept. Adressen är nu Asarum, Blekinge.
Karin Egnér, Sibillegat. 36. Rikst. 3550. Allm. Tel. 21004. **Eva Egnér, Fersens väg 2. Tel. 4490 ev. 4083.**

Olga Schuldheis' Praktiska Fortsättningskurs för unga flickor
 å **Fogelsta gård, invid Bornsjön**
 börjar nu instundande 1 september sitt 9:de arbetsår. Pris för helt arbetsår (8 mån.) 1,000 kr. Hushåll, väfning, linnesömnad, barnavård. Prospekt och närmare upplysningar gen. **Fröken O. Schuldheis, Fogelsta, Tumba.**

Tredje grundliga hushållskursen börjar 15 sept. för bildade flickor, som önska blifva verkligt dugliga husmödrar. Prospekt etc. från **Fru Signe W. Wingårdh, Villa Wingårdh, Helsingborg.**

Fröbel-Instifutet i Norrköping.
 omfattar följande kurser för unga flickor:
 A. Utbildning för kindergården.
 B. Utbildning för uppfostrarinnekallet i hemmet, äfvén omfattande vården af späda barn.
 C. Kurs i späda barns vård.
 Prospekt erhålles genom undertecknade föreståndarinnor.
Ellen och Maria Moberg.

Johanna Brunssons Praktiska Konst-väfnadsskola,
 Allm. Tel. 437. — **Kungsgatan 30,** — Rt. Norr 363.
 börjar höstkursen 1 september. Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

Celle-Hannover. Töchterpens. M. Claudi — f. in. u. Ausländ. Gegr. 1886.
 Ausbild. in Wissenschaft., Sprach., Musik, Handarb. etc. Gute Ref. Gute Erfolge. Preis 1200 Mk. p. a., ohne Ex. Prosp. auf Wunsch.

Nelly Jäderholms Pensionat, 3 Strandvägen 3,
 (8 min. i spårvagn från Centralstationen)
 Rekommenderar sina ljusa och hemtrefliga rum, utsikt åt Strandvägen. Nutida bekvämligheter! Moderata priser! Obs.! Äfvén måltidsinackordering erhålles! För familjer att beakta! Allm. Tel. 11476. Rikstel. 13227.
 Vördsammast **Anna Lindgren.**

Pensionnat Protestant E. Fray
 Direktis M. elle E. Frère
 69, rue Perronet, Parc de Neuilly, Paris.
 Vackert läge. Stor trädgård. Förberedande kurser. Universitetslärare. Ref. i Sverige och Norge samt i Paris.

Schweiz! Waldheim, Bern.
 Pension för unga flickor (16-20 år). Vackert belägen i en härlig park. Franska och tyska talspråk o. undervisning äfvén i engelska, musik, målning m. m. Vinter- o. sommarsport. Resor företagas till Italien o. sommaren tillbringas i Alperna. Ref. och prospekt erhålles genom majorskan Schenström, Uppsala o. fröken A. Bergqvist, Linnégat. 11, Göteborg.

Nervsjukhemmet Hvilan, Underås, Göteborg,
 mottager nervsjuka (äfvén svårare fall). Afgiften pr dag från 3:50 till 8 kr. Läkarearvodet inberäknadt. Ansökningar ställas till Dr. E. Rodhe, adress som ofvan.

Elever mottagas
 i Göteborgs Damfrisering, platsens största, modernaste, finaste frisersalong. Erkändt skicklig undervisning. Kurs 3 mån. afgift 100 kr. Fru Ella Gabrielson, Götabergsgatan 2, Göteborg.

J. G. SWARTZ'
 HÖGSTA HVETEMJÖLSTYP
 (GROFMALEN) (FINMALEN)
"SNÖFLINGAN" **"SVANEN"**

J.G.S. NORRKÖPING

Victoria-hållaren
 bästa blushållare i världen! Fästes ej med nål eller knapp! Sönderfäres ej blusen! Passar till hvarje blus och kjol! Fäster elegant och stadigt! Pris per st. Kr. 1:— mot förskott eller postförskott från **N. LJUNGSTEDT, Drottninggat. 30, Stockholm.** I parti hög rabatt.

"Le Dernier Cri" de la mode
Kombineradt hårbånd. Med släta spännen pr st. 2:25 Med genombrutna spännen pr st. 3:— samt till högre pris. Mot förskott eller postförskott från **N. LJUNGSTEDT, Drottninggat. 30, Stockholm.** I parti hög rabatt.

Barnstrumpor, slitstarka, med dubbla knän, i svart o. brunt af egen tillverkning erhålles fraktfritt mot efterkräf då längdmått insändes till **Axelina Ohlsons Trikaaffär, Uppsala.**

Sparkasseränta
4 1/2 %
Köpmannabanken
 Arsenalsgatan 9.

Med detta nummer följer Iduns Romanbitar ark 13.